

ONZE
VOGELS

51^E JAARGANG N^O 9, SEPTEMBER 1990

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

De

ssel

VOGELS

ISSN 0030-3224

VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 49.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven
Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

Vragen over?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.
HARZERS aan: M.A. Paans, Leeuwerik 78, 5165 KZ Waspik.
KLEURKANARIES aan: F.H. Verschuur, Alb. Grootin. 17, 1412 EL Naarden.
VORM- EN POSTUURKANARIES aan: P.L. Huizinga, Marathonstr. 32, 7541 BM Enschede.
EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN AGAPORNIDEN aan: D.A. Dulvis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.
ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: C. van Elven, Van N. van Eemnesln. 7, 8384 EA Wilhelminaord.
TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.
VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: G.M. Essenberg, Van Beethovenln. 213, 3144 AE Maassluis.
GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

**Postzegels voor antwoord bijsluiten.
Geen retourport, dan ook geen antwoord!**
Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
22 oktober 1990

IN DIT NUMMER

	pag.
Een rondje fruitduiven door vogelpark avifauna	388
Het kweken van de Geelvleugel of kleine Geelkop Amazone	391
Feather Dusters bij grasparkieten	392
Kweekervaringen met de zwartkop kernbijter	395
Wat lezers schrijven	397
Zebra vinken	398
De blauwe gouldamadine	400
Ervaringen met Grijskop putters	404
Onze Harzervogels	406
Een interessante noviteit, De Weervogel	408
De voliere van de maand	410
De vogels van China	413
Over kleurkanaries	416
Pigmenteisen bij gepigmenteerde mozaïken	420
De blauwe ekster	424
Ervaringen met de zwarte sijs	425
De senegal tortelduif	429
Kalender, De japanse pestvogel	429
NBvV Service	430
NBvV Boekenservice	430
Bondsmededelingen	431

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Wovo, Orni-Mondo, K.K. Forto,	
GEHU, Kloeg, Esve	390
Vogelweelde Meppel, Vogelmarkt Friesland,	
Van Keulen	394
Hoogeveense Vogelmarkt, Keesmaat, Engelgeer,	
Kemo, C&D	396
Beaphar	402
Wolro, Hope Farms	404
F. Thijssen Mill, STT, R. Zagers	410
K.B.O.F., Vogelbeurs Methoeve, J. Heesakkers,	
V.S.W. Hal Veenedaal, W. Stijger, S. v. 't Hart,	412
Vraag en Aanbod	414
Ardi Electronics, E. Leffering	415
Orlux	419
Holland Diervoeders	423
C&D	426
Bonskoopse vogelmarkt, H. Dijk	430

Foto voorplaat: Oranje voorhoofdduif
Foto: C. Scholtz/Kloeg
Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.
Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 462 29 22

EEN RONDJE FRUITDUIVEN

De fruitduiven, on- dergebracht
in de onderfamilie Treroninae,
verschillen van de andere duiven-
soorten door o.a. het speciaal ingesteld zijn van het
darmkanaal op het verteren en verwerken van heel
ingeslikte vruchten. Maar ook de schitterende kleur-
combinaties die we bij deze groep aantreffen, zijn
kenmerkend voor deze groep duiven.

Oranjevoorhoofd vruchtuif, *Ptilinopus aurantifrons*

Wanneer men tot het aanschaffen van deze duiven overgaat, kom je al gauw twee problemen tegen. Doordat het menu hoofdzakelijk uit fruit bestaat, is de ontlasting dun. Ook moeten de vogels s'winters vorstvrij gehouden worden. Dit niet alleen om de duiven zelf, maar ook omdat het voer anders bevriest!. Het voer dat wij in Avifauna aan de fruitduiven verstrekken bestaat uit een in blokjes gesneden mengsel (o.a. appel, tomaat, fruitcocktail, gekookte wortel, geweekte rozijnen en krenten. Hierdoor mengen we ook nog druiven- suiker, gisto-cal en universeel van

Bogena). Bij het irruchten van de voliére is het i.v.m. de dunne ontlasting die de duiven produceren van belang dat deze goed en makkelijk te reinigen is. Onze voliéres zijn rijkelijk beplant met ficussen (deze worden graag gebruikt om in te nestelen, en dienen tegelijkertijd als zitstok). Onder deze planten maken we open plekken, zodat we de ontlasting makkelijk weg kunnen halen. Overigens, de meeste fruitduiven (vooral de kleinere soorten als Jambu, zwartkap, pracht, roze-kroon en oranje-voorhoofd), zijn in de tropische "Martinushal" ondergebracht. De grotere soorten (o.a. witte,

grijze, en purperstaart fruitduiven) bevinden zich buiten in grote voliéres. Zowel buiten als binnen worden goede resultaten gehaald. Zo hebben we van de 9 soorten fruitduiven op dit moment 7 soorten die eieren leggen, waarvan weer 6 soorten ook al jongen hebben voortgebracht. De fruitduiven in de Martinushal hebben als medebewoners vooral kleinere vruchteneters als: Tangara's, nachtegalen, lijsters. Buiten vliegen de fruitduiven rond tussen: Toerako's, reigers, ibissen en ooievaars. De duiven op zich zijn niet agressief t.o.v. de medebewoners, tegenover elkaar kan dit heel anders zijn. Zo kun je jaren een goed en verdraagzaam stel hebben zitten, binnen een dag kan de doffer veranderen in een genadeloze moordenaar en de duivin zo toetakelen dat ze er niet meer boven op komt. Ook bij nestcontrole kunnen ze rake klappen uitdelen met hun vleugels, al moet ik wel zeggen dat er nogal een verschil is tussen de broedende stellen. Zo vliegt bij de een de broedende vogel al bij benadering van een verzorger van het nest af, terwijl je bij een ander stel inderdaad moet uitkijken dat de broedende vogel het ei niet kapot slaat, omdat ze weigert het nest te verlaten, en dit met rake klappen van haar/zijn vleugels goed laat merken. Over het algemeen hebben we in Vogelpark Avifauna weinig problemen met de fruitduiven. Eenmaal in de vier maanden kuren we de duiven met Flutelmium premix 0,6% tegen inwendige parasieten. Om te laten zien dat deze duiven wanneer ze het naar de zin hebben snel tot broeden komen, wil ik nu aantonen door een klein verslag over de oranjebuikfruitduif (*Ptilinopus superbus*) en de prachtfruitduif (*Ptilinopus lozonus*).

Beide soorten werden in 1989, omstreeks mei, gekocht bij een handelaar. We konden een keuze maken uit een aantal exemplaren die er in het algemeen allemaal redelijk uitzagen. Bij deze soorten is het geslachtsverschil uiterlijk goed waar te nemen, zo konden we er

DOOR VOGELPARK AVIFAUNA.

Jambu vruchtenduif, *Ptilinopus jambu*

zeker van zijn dat we van ieder soort 2 paren hadden. De oranjebuiken werden ondergebracht in een grote voliëre 3m x 3m x 3m. De prachtfruitduiven plaatsten we in een kleinere voliëre 2m x 2m x 2m. Beide voliëres zijn rijkelijk beplant. De oranjebuiken begonnen al snel met paarvormingen we moesten dan ook al vlot een stel apart zetten, dit werd al behoorlijk achterna gezeten door het broedrijpe andere stel. Hierna begon de doffer de duivin het hof te maken en dat deed hij door balts bewegingen te maken waarbij hij een dof geluid maakte. Niet lang nadat we een nestje in een ficus hadden aangebracht, zat 't vrouwtje op het nestje. Controle wees uit dat ze inderdaad op een eitje zat te broeden. Vlak tegen het uitkomen lag opeens het eitje op de grond en iets daar vandaan het jonge duifje, die had de klap niet overleefd. Het kan zijn dat de ouders geschrokken waren van de uitkomst van het ei, deze in de steek hebben gelaten en de in de voliëre aanwezige

Koningsglansspreeuw het ei uit het nest heeft gegooid. Gelukkig begon het stel vrij snel opnieuw met een legsel, dit eitje kwam netjes uit na 17 dagen, en na 9 dagen verliet een mooi jong het nest. Helaas hadden we ook ditmaal pech, want het jong lag na 2 dagen dood op de grond. Het derde legsel heeft inmiddels een gezond jong op stok gebracht. Bij de prachtduiven ging het stukken beter, na het aanbrengen van twee nestjes (net als bij al onze duivensoorten een gazon bodem met hierop hooi gevlochten) konden we al gauw merken dat er een stel ging domineren. Ook hier werd hevig gebalst en gekoerd, maar we konden beide stellen wel laten zitten, ze maakten het elkaar niet moeilijk. Na een tijdje zat er een vrouwtje op het nest (doffer en duivin wisselen elkaar af). Omdat we het toch wel uniek vonden, durfden we geen nestcontrole toe te passen. Dat deden we een aantal dagen later tijdens een wisseling op het nest. We konstateerden toen dat het ei

bevrucht was ! Na 17 dagen kwam het uit en het jong vloog na 10 dagen al uit. Dit is niet ongebruikelijk bij fruitduiven. We hebben het jong toen het 17 dagen oud was geringd met een ring van 7 mm. Na de resultaten met al onze Fruitduiven mogen we rustig stellen op de goede manier bezig te zijn met deze schitterende vogels.

Tekst: Hans v.d.Sluis

Foto's: Cees Scholtz/Kloeg.

Het kweken van de Geelvleugel of kleine Geelkop Amazone (*Amazona barbadensis*)

Door Tony Silva, vertaald door Marcel van Aelst

In het genus *Amazona* zijn er een aantal soorten die op elkaar lijken. Voorbeelden hiervan zijn de panama en geelvoorhoofd amazone *A. ochrocephala* en *A. ochrocephala* en de dubbele geelkop Amazone *A. oratrix* en de geelvleugel of kleine geelkop *A. barbadensis*. Bij de laatste 2 hebben beide geel op hun kop, hoornkleurige snavels en een dik groen verenpak. Dit zijn de oppervlakkige gelijkenissen, doch als we nauwkeuriger op details letten, treden de verschillen wel opvallend naar voren. De geelvleugel is kleiner dan de dubbele geelkop, mist ook de gele band op de vleugel. Het voorhoofd en kroon van de geelvleugel is witachtig, soms geelachtig. De veren van de geelvleugel hebben een zalmkleurige tint aan de basis en de staart van de dubbele geelkop is niet zo intensief gekleurd. Tame exemplaren van beide soorten schijnen in broedsituaties zeer agressief te zijn, doch dit wordt speciaal benadrukt voor wat betreft de geelvleugel, die schijnt te genieten van hard geschreeuw teneinde de toeschouwers te intimideren. Ze schijnen ook zeer handig met hun staart te zijn wat door sommigen met grote regelmaat beschreven wordt als de meest indruk makende kant van hun karakter. De geelvleugel is in alles een showman die iedereen die overweegt hem te bedreigen om de tuin leidt. Er zijn 2 ondersoorten van de geelvleugel, de nominaatsort geelvleugel met als thuisland Venezuela en eertijds het eiland Aruba, alwaar hij niet meer gemeld wordt sinds 1955, en de rothschildi van Bonaire en de Venozolaanse eilanden Blanquilla en Margarita. De verschillen zijn gebaseerd op het mindere geel aan de kop en vleugelboog bij de rothschildi, doch de vogels die gebruikt werden door Hartert wanneer hij de rothschildi beschreef konden ofwel onvolwassen of matig gekleurd geweest zijn. Ik heb een grote reeks vogels in alle mogelijke kleuren gezien en heb ontdekt dat er een reusachtig individueel verschil bestaat. In het Loro Park hebben we 13 volwassen geelvleugels en geen twee zijn aan elkaar gelijk. Ze variëren in de hoeveelheid geel op de kop en vleugels en zelfs een blauwachtige zweem op kaken en onderste delen. Over blauw gesproken, het blijkt dat de hoeveelheid van deze kleur en de verspreiding van het geel toe te schrijven is aan sexe-verschil (Silva 1989) In weerwil van deze duidelijke

lijke tweevormigheid is het ontegensprekelijk aan te raden de vogels endoscopisch te laten sexen. Doch zelfs al zijn de vogels op de piek van hun sexuele conditie, dan is er nog geen garantie op succes, omdat we steeds hun kooi en nestkasten en dieet in overweging moeten nemen. Toen ik voor het eerst in Loro Park arriveerde, waren de meeste van de amazones ver boven hun gewicht. Ik verwijderde onmiddellijk alle zonnebloempitten uit hun voeding, vervang dit met 2 voedingen: een fruit en groenten s'morgens en een tweede in de namiddag van gekookte of gekiemde peulvruchten, hondenvoedsel en rijst. Van twee paren geelvleugels die afgezonderd werden nadat ze op dit nieuwe dieet gezet waren gedurende verschillende weken, kregen we 4 vruchtbare eieren. Van deze stierf er een bij het uitkomen en de overige 3 werden grootgebracht, tot de oudste 21 dagen oud was, bij een paar Dusky parkieten (*Pionus fuscus*). Deze jongen werden weggenomen van dat paar en met de hand grootgebracht omdat de ouders slechte voeders waren. Alle drie kwamen ze groot. De ontwikkeling van het oudste werd als volgt opgetekend.

Kort na het spenen, werden de jongen overgebracht naar een kooi van 3 m lang in een van de broedcentrums. Ze zullen behouden worden voor toekomstige kweek. De geelvleugels waren niet de enige amazones die dit jaar jongen voortbrachten in het Loro Park nadat ze door een ander dieet vruchtbare eieren legden. We kweekten ook zes dubbele geelkop amazones uit 2 paren; drie Mexikaanse groenwang amazones (*Amazona viridigenalis*) en twee finschi of blauwkop amazones (*A. finschi*). Beide laatsten moesten weggenomen worden bij het uitkomen omdat de ouders ze niet voedden. Ze werden ondergeleegd bij een pracht amazone (*A. pretrei*) die onbevuchte eieren had. Ze bleven hierbij tot de oudste op de 11e dag gebeten en gekneusd gevonden werd. Beide jongen werden weggenomen; een was perfect doch het andere had een diepe snede op de kop, een gescheurd oog en miste stukken uit de vleugels. Iedereen dacht dat het jong niet zou overleven, doch ik bracht het naar de handopkruimte en voedde het tot het spenen, dit om aan te tonen dat met een goede handopkruimethode zelfs het meest beschadigde jong nog een kans heeft.

DAG	GEWICHT	AANTEKENINGEN
1	12.3 gr	Wit dons, zachte grijze poten, nagels grijs, in de bek grijs zwart; stippen op lichaam en vleugels.
22	95.0 gr	Punten van slagpennen op het eerste zicht.
30	222.3 gr	Primaire slagpennen 10 mm
35	239.3 gr	Gele stoppels op de kop, primaire slagpennen 25 mm lang
38	243.5 gr	Meer gele stoppels op de kop; slagpennen en staartpluimen tamauwernood aanwezig.
44	330.4 gr	Vleugelpennen, staartpluimen 25 mm lang, onderzijde bevederd.
47	331.9 gr	Stoppels aan lichaamsopening; vleugels en kop in de pluimen. Slagpennen 63 mm, waarvan 25 mm nog in de schede; staart 30mm
51	333.7 gr	Bevedering; staart 38 mm lang; vliegveren 63 mm lang
55	340.8 gr	Volledig bepluimd, uitgezonderd onder de vleugels en rond de aars, zwart gestreept op snavel en hoofdkleur doen het jong denken aan een evenoude blauw voorhoofd amazone <i>A. aestiva</i> xanthopteryx; staart 50 mm lang.
60	335.4 gr	Bepluimd, uitgezonderd de aarsomgeving die nog een weinig kaal is; zit rechtop; begint zachtvoer te eten.
67	326.9 gr	Begint meer te eten.
70	318.5 gr	Volledig in de pluimen.
73	258.4 gr	Eet meer; voedingsformule nog een maal per dag s'avonds.
76	255.5 gr	Gespeend.

FEATHER DUSTERS BIJ GRASPARKIETEN

Tekst: Arie Versluis Foto's: Bob Dijkmans

Aan (In) leiding:

Enige tijd geleden ontving uw redactie van een van onze Belgische leden een artikel met als titel "De Feather Crest, de grasparkiet zonder waarde". Deze sterk afwijkende creaties zouden volgens de auteur een gevolg zijn van het in toenemende mate doorkweken met lang bevederde zogenaamde schimmel- of buffvogels. Deze buff vogels zouden aan de basis staan van de feather crest's, de met zeer lange veren uitgedoste nauwelijks levensvatbare grasparkieten. De auteur begint zijn verhaal met de veronderstelling dat de laatste 10 tot 15 jaar steeds meer van dergelijke vogels in met name Duitsland, Engeland, België en Nederland worden geboren. Hij vindt het bovendien eigenaardig dat in die landen geen enkel artikel over die verschijning is gepubliceerd.

Vooralsnog zij opgemerkt dat grasparkieten met een dergelijk extreem lange bevedering, zoals de foto's laten zien, geen Feather crest's zijn maar Feather Dusters.

Alles nog eens lezend en herlezend, rezen er bij mij enkele vragen, want tenslotte vind ik grasparkieten best aardige vogels maar ik weet er te weinig van om daar wat verder dan normaal op in te gaan. Reden om eens de kwestie voor te leggen aan der heer Arie Versluis van onze Technische Commissie, die ons de hierna volgende tekst leverde.

C.E. van Berkel.

Terzake:

In tegenstelling tot wat de Belgische auteur veronderstelt, is er wel degelijk over Feather Dusters gepubliceerd, namelijk in Budgerigar World juli 1984; The great danger to our hobby - Feather Dusters. In Budgerigar World van augustus 1985 onder de titel Eliminatie, or the country could be overrun by freaks, in Budgerigar World van januari 1986 onder de titel Feather Dusters, a genetic mutation. In

theorie redelijk te staven. Ik zelf ben dezelfde mering toegegaan door het tamelijk welmatige voorkomen van deze afwijking in bepaalde stammen en het onmiddellijk ophouden hiervan als het koppel aan anderen wordt gepaard. Bijna altijd zijn de stamvaders in bepaalde hokken aan te wijzen. Van dominante vererving kan geen sprake zijn daar de ouders normaal zijn. De feather duster plant zich zelf niet voort, dus met dominantie kunnen we niet zo goed uit de voeten. Geslachtsge-

het uit het engels vertaalde boek Grasparkieten van Stan en Barbara Moizer uitgegeven door Helmond wordt ook enige aandacht aan het fenomeen besteed en gesteld wordt dat grasparkieten met sterk krullende veren wel eens de slachtoffers van het Downsyndroom van de parkietenwereld worden genoemd. Ook in Onze Vogels is al in 1985 op pagina 19 een artikel van de hand van Wim Hattink verschenen over Feather Dusters. Stan en Barbara gaan er vanuit dat het voorkomen van feather dusters nog niet is opgelost, het blijft voor hun onzeker of er een erfelijke factor in het geding is. De artikelen in Budgerigar World tenderen in de richting van een (recessief) verervende mutatie, vooral het artikel uit 1986 waarin sprake is van een 'half-sider' lijken deze

bonden vererving vanuit het idee dat de vader de volgende geslachtschromosomen zou hebben FD FD+ zou alleen X X

jonge feather duster poppen geven en er zou bij het koppel van de betreffende man aan een andere pop geen verandering in het voorkomen van jonge feather dusters mogen zijn. Onderzoek bij de Vakgroep Pathologie afdeling Laboratorium en Bijzondere Dieren van de Rijksuniversiteit Utrecht heeft bij door mij voor seksie afgeleverde feather dusters uitgewezen dat het zowel jonge poppen als jonge mannen betreft; van geslachtsgebonden vererving zal dus wel geen sprake zijn. Recessieve ver-

erving ligt meer voor de hand en er voor pleit: Gemiddeld voorkomen in nesten 1 : 4; bij andere paren van de oudervogels houdt het verschijnsel op (de recessieve factor ontmoet niet meer dezelfde gemuteerde factor in de nieuwe partner, er worden dus alleen nog ongeveer 50% niet zichtbare splitvogels geboren).

Ook Hattink bracht in zijn publicatie in 1985, net als de Belgische auteur nu, de afwijking in verband met lange (buff) bevedering. Het voorkomen van deze afwijking in Australië echter, waar deze vogels 'chrysanthums' worden genoemd en waarover in Budgerigar World van juli 1984 wordt geschreven, doet het niet erg logisch voorkomen dat feather

dusters in relatie gebracht moeten worden met lang bevederde vogels. Australië kende namelijk een zeer streng import- en export verbod. Het gevolg daarvan is dat Australië tot 1989 (sindsdien mag er wel worden geïmporteerd) geen Engelse langbevederde vogels kende. Feather Dusters komen daar gewoon voort uit (uitermate) kort bevederde kweeklijnen. Ook in Nederland heb ik feather dusters gezien uit absoluut kort bevederde ouders. Opvallend was dat deze feather dusters, evenals bij de Australische feather dusters was vermeld, wat fitter waren, minder agressief en wat langer bleven leven. De auteur in Budgerigar World denkt dat het om een andere mutatie gaat met iets andere verschijnselen. Ik denk dat er

sprake is van cumulatie; feather dusters in combinatie met lange bevedering vererft het probleem, maakt de overlevingstijd korter. De meest lang bevederde vogels, vooral de wat extremen, zijn sowieso wat slomer, trager, wat matig qua conditie en sneller ziek. De feather dusters uit kort bevederde stammen hebben een wat 'gezondere' achtergrond en overleven daarom misschien langer. Dat kan dan tevens een verklaring vormen voor het feit dat de Australische feather dusters een zo extreem lange bevedering hebben, deze blijft namelijk doorgroeien en zal dus langer worden naarmate de vogel meer tijd van leven heeft. Wanneer de factor inderdaad recessief vererft, neemt het aantal dragers steeds meer toe, te weten: drager x drager is 1 feather duster, 2 dragers en 1 gezonde. De feather duster uit deze paring gaat dood dus 2/3 van de nakomelingen, waar overigens niks aan te zien is, is **drager**! Drager x gezonde geeft 50% gezonden en 50% dragers! Zo zie je heel duidelijk dat het aantal dragers sterk toeneemt bij de verdere inzet in de kweek van 'draggers'. De uitspraak in Budgerigar World van augustus 1985: **We moeten het elimineren en niet verbergen**' kan dan ook haast niet misverstaan worden.

Tenslotte moet nog vermeldt worden dat dr. G.M. Dorrestein van de faculteit der Diergeneeskunde, afdeling Laboratorium en Bijzondere dieren, van de universiteit van Utrecht, geïnteresseerd is in het verder onderzoeken van feather dusters. Nodig zijn daarvoor levende exemplaren of althans dode in verse staat, niet diepgevroren.

Pheucticus melanocephalus

*E*ind augustus 1988 kocht ik bij een vogelliefhebber een paartje zwartkop kernbijters. Er is een duidelijk verschil tussen de geslachten, de man heeft een zwarte kop en zwarte vleugels met witte vlekken. Kin, keel, hals en onderzijde warm bruin, ogen donker, snavel donker hoornkleurig. De pop is nagenoeg helemaal bruin, op de kop en de vleugels donkerder dan op de onderdelen. Ook heeft zij in de vleugels een witte band en tevens een witachtige streep boven de ogen. De vogels zijn ongeveer 18 cm groot en komen voor in Amerika, Canada en Mexico.

De vogels waren in een goede conditie en ik heb ze gehuisvest in een vlucht van 1.20 m lang, 0.80 m breed en 1.30 m hoog, binnenshuis. Als voedsel verstrekte ik ze een uitgebreide variatie van zaden zoals een goed mengsel tropenzaden, witzaad, zonnepitten, tortelduivenvoer en paddy. Vooral het grovere zaad nemen ze graag op. Ook wende ik ze om eivoer (Avis) op te nemen waar doorheen ik mierenpoppen en afgekookte pinky's deed. Universeel, Claus rood en bruin, werd apart verstrekt en dit alles leerde de vogels in een vrije korte tijd eten. De gehele winter brachten de vogels in genoemd vluchtje door en begin april 1989 verhuisde ze naar een gezelschapsvolière van 6 m lang, 3.50 m breed en 2.50 m hoog. Tegelijkertijd plaatste ik in die volièrre een koppel pagodespreeuwen, een koppel zilverocrnachtegalen en een koppel roodkuif kardinalen. De beplanting bestond uit 5 vierstruiken, 3 coniferen en 1 dennetje. Nestplaatsen werden volop gecreërd. De vogels hadden toch nog wel enige tijd nodig om aan elkaar te wennen maar dat verliep wel zonder strubbelingen. Half april zag ik dat de pop kernbijter met nestmateriaal in de snavel rond vloog en uiteindelijk pogingen ondernam om in een conifeer een nest te bouwen. De week daarop was alles weer afgebroken, door wie dat is gedaan weet ik niet. Het duurde vervolgens tot einde mei voor de pop weer aan de nestbouw begon en ditmaal in een vlierstruik die inmiddels flink en dicht was gegroeid. Een mooi afgewerkt komvormig nest was het eindresultaat. Als nestmateriaal werd gebruikt cocosvezel, dorre bremtakjes, planteworteltjes en mossen. De binnenkant van het nest werd met paardehaar bekleed. Op 4 juni werd het eerste ei gelegd, in totaal 4 stuks en naar later bleek bevrucht. De eitjes waren ongeveer 18 mm groot, stomp, lichtcreme van kleur met veel donkere spatten en vlekjes. Man en pop broedden afwisselend, alhoewel vooral op de dag de pop toch wel voor het grootste deel dit werk alleen deed en ze werd dan door de man op het nest gevoerd. Ongeveer 13 dagen later zijn 3 eieren opengegaan, het vierde ei gaf geen jong. De jongen waren rosebruin van kleur en op het lijfje was lange lichtkleu-

vervolg op pag 397

osel

De

vervolg van pag. 395

rige dons aanwezig. Ze werden de eerste dag in hoofdzaak met bladluis, die op de vlier rijkelijk voorradig was, gevoerd. Daarna werd ook eivoer verstrekt alsmede pinky's, mierenpoppen en meelwormen. Ongeveer 6 dagen oud heb ik de jonge vogels met 3.5 mm ringen geringsd. De ringetjes werden eerst met ventielslang bekleed en verder ontstonden er door dat ringen geen problemen, ofschoon de oudervogels toch wel hun nest uiterst proper hielden. De jongen waren ongeveer 16 dagen oud toen ze letterlijk uit het nest klauterden en zich in de vlierstruik begaven. Vliegen konden ze kennelijk nog niet en in dat dichte groen zaten ze veilig, ook s'avonds keerden ze niet meer naar het nest terug. Ongeveer vier dagen later konden ze zich vrij goed vliegend verplaatsen. Ze werden zeker nog zo'n 14 dagen door de oudervogels gevoerd hetgeen vaak gepaard ging met nogal vrij wild uitgevoerde bedelhoudingen. In hun jeugdkleed geleken ze nog het meest op de volwassen pop alhoewel de kleuren fletser waren. De vleugelspiegels ontbraken maar de onderkant van de vleugelboog was al vrij geel van kleur. Er volgde geen tweede legsel meer. De jongen zijn uitgegroeid tot forse gezonde vogels die heel geleidelijk op kleur beginnen te komen. Als voedsel verstrekt ik dagelijks nog een klein portie avis eivoer, claus rood en bruin universeel en een grof zaadmengsel. Badwater wordt elke dag gegeven en uiteraard ook drinkwater. Toen de jongen uit de buitenvolière van hun ouders werden weggehaald, heb ik ze nog wel een ESB3 kuur gegeven (30%). Ik moet nog opmerken dat de oudervogels gedurende de gehele broedperiode zich beslist niet agressief hebben gedragen. De man liet, met name in die tijd, vaak tot laat in de avonduren zijn zang klinken en dat was aangenaam om te horen.

Noot: Zie ook artikel kernbijters, pag. 100, 1989.

WAT LEZERS SCHRIJVEN

Dornastrilden moeilijk te seksen ?

Onder de vele Australische prachtvinken die moeilijk te seksen zijn, vallen zeer zeker de Dornastrilden. Zeker voor de liefhebber die pas met deze schitterende en rustige vogeltjes wil beginnen. Doordat men deze en vele andere moeilijk te seksen soorten lang en veel kweekt, kan men door ervaring en gevoel soms een beter onderscheid maken tussen mannen en poppen. Het niet of niet goed kunnen onderscheiden van de sekse houdt menig beginnende liefhebber tegen om met een bepaalde soort te beginnen. Hij of zij stopt nogal eens na één seizoen, omdat het toch niet lukt, oorzaak, twee mannen of poppen. Als aanhouder met een beetje geluk, heeft het toeval mij een goed eind op weg geholpen dit probleem te overwinnen. Op een gegeven moment ontdekte ik namelijk dat er in mijn vluchtje met jonge Dornastrilden verschillende

vogels zaten met oranje teen nageltjes. Bij nadere beschouwing bleken zij alle verdere eigenschappen te hebben van de mannen zoals kleur van teugel en snavel. Nieuwsgierig geworden ging ik mijn bestaande broedparen aan een nader onderzoek onderwerpen en kwam tot de ontdekking dat alleen de mannen oranje nageltjes hebben. Samen met de andere genoemde kenmerken ter controle, hoeft het nu geen probleem meer te zijn om Dornastrilden te seksen, de jonge vogels moeten wel door de rui zijn om het te kunnen constateren.

J.de Visser, O.Souburg.

ZEBRAVINKEN

De eerste zwartwangen die in Nederland binnen zijn gekomen waren klein. Om dit te verbeteren is uit de basis grijs, formaat ingekweekt. Op deze wijze werden splitten geboren die al iets beter van formaat waren.

Het jaar daarop werd split x split en split x vol en andersom gepaard.

Bij die uitkomsten bleek dat de splitten een redelijk formaat hadden verkregen, maar dat de mutant nog klein bleef. Ze waren al wel iets groter als de beginvogels maar het verliep langzaam. Als we formaat willen verbeteren, zal dat bij de zwartwang mutatie wat langzaam gaan. We zijn uiteindelijk met een heel klein vogeltje begonnen en het heeft de tijd nodig om formaatsfactoren in te kweken, we moeten zeker uitgaan van zo'n

4 à 5 jaar. Op dit moment zien we dat het formaat de goede kant op gaat. Door het voortdurend splitten kweken en het

Tekst: Dick Offerman
Foto's: Ton de Bruin

kombineren van split x vol en vol x split zien we echter dat de mutatie zich gaat verzwakken; verlies van kleursterkte en phaeo-resten op de flanken en buik. Dit

alles is een oorzaak van splitten. Splitten zijn nodig en splitten kweken is een goede zaak, maar tot op zekere hoogte. Om de mutatie weer op goede sterkte te brengen is het nu tijd om vol x vol te gaan kweken. Door zo'n combinatie kan men zien dat de mutatie volledig kan werken, alles zal weer vrij goed op sterkte komen en ook het phaeo in de flank zal verdwijnen. De formaatsfactoren zullen ook enigszins gaan werken, re-

delijke formaten zullen tevoorschijn komen. De standaardseisen van de zwartwang-grijs luiden:

Man:

Tekening: Oogstreep zwart, één geheel vormend met de wangvlek. Snavelstreep zwart, tussen oog en snavelstreep wit. Bovenstaartdekveren zwart/wit geblokt. Wangvlek zwart, flank zwart met regelmatige ronde witte stippen en borst zwart, de zebra-tekening moet doorlopen tot de ondersnavel.

Kleur: Kop en nek grijs, op de kop iets gehamerd. Rug/vleugeldekk grijs, iets donkerder grijs dan de kop. Het vleugeldekk moet egaal van kleur zijn. De vleugelpennen mogen een iets lichtere grijze omzoming bezitten. Stuit wit. Onderlijf wit, vanaf de borststreep tot en met de onderstaartdekveren. Staartpennen zwart, snavel koraalrood, poten oranje-rood, nagels oranje-rood en ogen donker maar een lichtere kleur is toegestaan.

Pop:

Tekening: oogstreep zwart, één geheel vormend met de wangvlek. Snavelstreep zwart, tussen oog en snavelstreep wit. Bovenstaartdekveren zwart/

wit geblokt en wangvlek zwart.

Kleur: Flank grijs, iets lichter dan het dek. Ter hoogte van de stuit zwart. Borst grijs, iets lichter dan de kop. Kop/nek grijs, op de kop iets gehamerd. Rug/vleugel grijs, iets donkerder grijs dan de kop. Het dek moet egaal van kleur zijn. De vleugelpennen mogen een iets lichtere grijze omzoming bezitten. Stuit wit, onderlijf wit, iets minder helder dan de man, van de grijze borst t/m de onderstaartdekveren. Staartpennen zwart, snavel rood, iets lichter dan bij de man. Poten oranje-rood, nagels oranje-rood en de ogen donker waarbij een lichtere kleur is toegestaan.

Keurtechnische aanwijzingen:

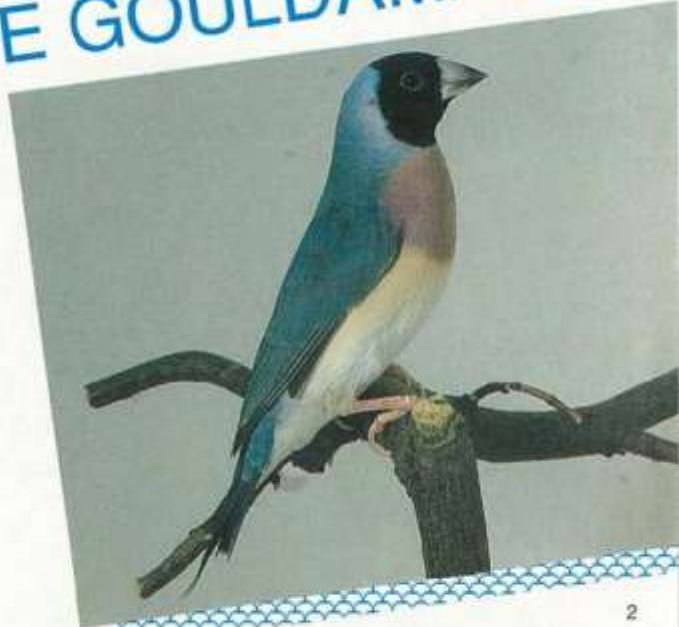
Bij de zwartwang is het phaeomelanine omgezet in eumelanine. Het meest opvallende gevolg daarvan is, dat de bruine wang en flank zijn omgezet in zwart. Deze moet diepzwart zijn, er mogen geen rester phaeomelanine zichtbaar zijn. Sommige zwartwang mannen laten vooral in de flank nog wat bruin zien. Deze fout moet bij de tekening bestraft worden. Het rug/vleugeldekk moet diep grijs zijn en toont als het ware een blauwe gloed. Het mag beslist geen bruine waas vertonen. Hetzelfde geldt voor het onderlijf, deze moet wit

zijn en mag geen aanslag hebben de crème van kleur is. Bij de pop is de zwarte wang eveneens een opvallend kenmerk. In zijn vorm moet de wangvlek volledig aanwezig zijn. De kleurdiepte is vaak minder dan bij de man, maar ook bij de poppen moet gestreefd worden naar een zo zwart mogelijke wangvlek. Het grijs van het rug/vleugeldekk zal vaak iets minder diep van kleur zijn als dat van de man. Toch dient ook bij de pop een blauwgrijs rug/vleugeldekk als ideaal aangehouden te worden. Bij de keuring mag op dit punt echter enige soepelheid worden betracht.

De landelijke N.Z.C.Show te Houten mag gezien worden als de grootste show op het gebied van Zebrafincken. Meer dan 1200 zebrafincken in de showklasse met veel buitenlandse inzendingen. De meest voorkomende kleurmutaties en veel geheel nieuwe mutaties en combinaties zijn aanwezig. Aanwezig is ook een grote verkoopklasse. De show is open op donderdag 4 oktober 19.30 t/m 21.30, vrijdag 5 oktober 10.00 t/m 21.30, zaterdag 6 oktober 10.00 t/m 16.30, zondag 7 oktober 10.00 t/m 16.30 en wordt gehouden in het Tuincentrum "Jongerius" Utrechtseweg 19a te Houten.

DE BLAUWE GOULDAMADINE

Hoe complex de werking en de vererving van de pastelfaktor uit de voorgaande artikelen ook was, zo eenvoudig is de werking en de vererving van de blauwfaktor welke in dit artikel wordt behandeld. De vererving van de blauwfaktor is recessief en autosomaal. D.w.z. dat de faktor welke verantwoordelijk is voor de blauwe verschijningsvorm van de gouldamadine niet op het geslachtschromosoom ligt en de werking ervan is recessief ten opzichte van z'n wildfaktor. De faktor moet dus dubbel aanwezig zijn bij zowel man als pop om de blauwe kleur tot uiting te laten komen. Een enkelefactorige vogel (een splitvogel dus) is groen en niet van een normaal groene vogel te onderscheiden. Het enigste wat een blauwfaktor doet bij een gouldamadine is het volledig beletten van de vorming van karotenoïde kleurstoffen. De blauwe gould mist dus alle rode, gele en oranje kleurstoffen in de bevedering en in de hoordelen. Dit resulteert in de volgende verschijningsvorm: De blauwe zwartkop

2

Tekst en foto's:
Pieter van den Hooven.

gouldamadine mist de rode snaveelpunt en bezit dus een egale hoornkleurige snavel. In broedconditie wordt de snavel bij de poppen wel zwart omdat dit wordt veroorzaakt door eumelanine, wat door de blauwfaktor niet wordt aangetast. De kop blijft zwart, hier bevindt zich bij de zwartkop immers geen rode of gele kleurstoffen. In het rugdek ontbreekt dus de gele kleurstof; hier bevindt zich alleen nog het zwarte eumelanine wat in combinatie met de blauwstructuur van de veren een blauwe kleur oplevert. Stuit en staart blijven als bij de normaal groene vogel; hier bevindt zich bij de wildvorm immers geen rode of gele kleurstoffen. De borst blijft normaal paars. Hier bevindt zich n.l. alleen phaeomelanine wat door de blauwfaktor niet wordt aangetast. Het geel van de buik valt weg, waardoor er een lichtbeige tot witte buik ontstaat, al naar gelang de concentratie phaeomelanine welke onder het geel van de wildvorm aanwezig is onder dit veerveeld. De rood en de geelkop gouldamadine zijn in combinatie met de blauwfaktor niet meer van elkaar

1

400

te onderscheiden. Zowel de rode als de licht oranje kleurstof vallen door de werking van de blauwfaktor immers volledig weg; waarmee dus ook het verschil tussen de roodkop en de geelkop volledig wegvallt. De maskerkleur van deze vogels wordt lichtbeige tot bruin, ook weer afhankelijk van de concentratie phaeomelanine welke zich onder het rode of gele masker van de wildvorm bevindt. De kopkleur is altijd wat dieper bruin dan de buikkleur. Blijkbaar is de concentratie phaeomelanine onder het rode of gele masker hoger dan die onder de gele buikkleur. Het zal duidelijk zijn dat de kleur van de blauwe gouldamadine zo egaal, helder en diep mogelijk blauw dient te zijn. Evenals bij de wildvorm zien we een wat

lichtere kleur in de nek welke overgaat in het wat dieper gekleurde rugdek. Ook de vleugelpennen moeten zo blauw mogelijk zijn, zonder storende bruine aanslag. Net als bij de normaal groene vogels het geval is kunnen we voor wat betreft de helderheid en de diepte van

de kleur bij de manren en de poppen niet dezelfde eisen stellen. De poppen zullen altijd door de wat zwakkere blauwstructuur wat matter van kleur zijn. Wel moeten ze uiteraard zo egaal mogelijk van kleur zijn. In combinatie met de roodkopfaktor krijgt de blauwe gouldamadine dus geen witte kop en

buik, maar een min of meer bruine kop en buikbevedering. In het verleden is dit nogal eens uitgelegd als zou de karotenoïde reductie niet volledig zijn. Ook nu nog zijn er mensen die van dit standpunt uitgaan. Mede hierdoor staat deze mutatie nog steeds als zeegroene beschreven, waarbij overigens wel wordt vermeld dat deze zeegroene vogels zo blauw mogelijk dienen te zijn. Er is dus niet onderkend dat in deze veervelden ook phaeo melanine aanwezig is, hoewel dit in de standaardisen van 1975 v.w.b. de kopkleur van de geelkop al wel is beschreven. Overigens heb ik van een aantal mensen gehoord dat er, voordat de blauwe gouldamadine bestond er wel zeegroene vogels zijn geweest, welke later door de grotere belangstelling voor de blauwe vogels op de achtergrond zijn geraakt. Nog steeds zouden deze zeegroene vogels bestaan. Helaas heeft niemand mij er één kunnen laten zien, zodat ik de juistheid van deze bewering toch betwijfel. Mocht iemand niettemin toch in het bezit zijn van zeegroene vogels dan zou ik deze graag eens komen bekijken ! Als er inderdaad zeegroene gouldamadines bestaan dan verdienen ook deze immers zeker een plaats in deze artikelenreeks.

De witborst blauwe gouldamadine
De witborst blauwe gouldamadine is geen aparte mutatie, maar ontstaat door

4

3

401

osel

De

de combinatie van twee verschillende factoren, de witborstfactor en de blauwfactor. Als u in het bezit bent van witborst goulds en blauwe goulds, dan kunt u deze kleurslag zelf creëren. Beide factoren vererven autosomaal en recessief, zodat beide factoren dubbel in één vogel aanwezig moeten zijn om een witborst blauwe gouldamadine te laten ontstaan. Paart u een witborst gould aan een blauwe gould dan zullen alle jongen normaal groen van kleur zijn. Deze jongen zijn echter split voor beide factoren en geven onderling gepaard 25% de gewenste combinatie witborst blauw terug. Uiteraard is het verstandig met twee onverwante koppels te beginnen, zodat u geen broer en zus aan elkaar hoeft te paren. Door de blauwfactor bezit de witborst blauwe gouldamadine geen karotenoïde kleurstoffen. Door de witborstfactor bezit hij ook geen (of nagenoeg geen) phaeomelanine. Hierdoor ziet de witborst blauwe zwartkop gouldamadine er als volgt uit: Hoorndelen, kop, rugdek, stuit, vleugel en staart zijn als bij de normaal blauwe. Hier verandert de ingekweekte witborstfactor immers niets aan. De borst wordt wit, door het ontbreken van de phaeomelanine. Ook de buik wordt wit. Hier valt naast het geel (blauwfactor) ook de lage concentratie phaeomelanine (witborstfactor) weg. De min of meer beige buik die bij de blauwe gouldamadine aanwezig is, wordt door het inkweken van de witborstfactor dus ook wit. De borst en de buik vormen dus één wit veerveld. Bij de mannen is er altijd nog wat kleurverschil te zien tussen de borstkleur en de buikkleur. De borst is altijd helderder wit, en daarnaast lijkt de buik wat gebroken wit. Dit zou kunnen komen doordat de witborstfactor net niet in staat is in de buik al het phaeomelanine te reduceren voor de volle 100% (denk aan de llaborsten). Daar echter dit kleurverschil bij de poppen die ik heb gezien niet aanwezig was, denk ik dat dit kleurverschil bij de mannen wordt veroorzaakt door de structuur van de borstveren. Hier zit bij mannen waarschijnlijk veel meer "blauw" structuur in dan bij de poppen (wat in combinatie met ook meer phaeomelanine bij de wildvorm mannen ook een veel dieper paarse borstkleur geeft dan bij de poppen) Ik denk dat door deze structuur, welke normaal in de veren aanwezig blijft, de borst veel witter lijkt dan de buik, waar deze structuur immers ontbreekt. De poppen hebben dus waarschijnlijk minder "blauw" structuur in hun borstveren, waardoor dit kleurverschil tussen borst en buik niet (of nagenoeg

niet) optreedt. In combinatie met de roodkopfactor zou er een witte maskerkleur verwacht worden. Immers het karotenoïde wordt door de blauwfactor volledig gereduceerd en het daaronder liggende phaeomelanine wordt door de witborstfactor gereduceerd. Het phaeomelanine uit het masker wordt echter door de witborstfactor blijkbaar niet volledig gereduceerd. Althans bij de exemplaren die ik tot nu toe heb gezien was er niet één met een zuiver wit masker. Alle maskers waren min of meer creme tot lichtbeige van kleur. Ik heb eerder al de konklusie getrokken dat de concentratie phaeomelanine in het masker hoger is dan in de buik. Mogelijk dat de witborstfactor niet in staat is al dit phaeomelanine te reduceren, waardoor er een restant in het masker aanwezig blijft. Daar echter in de borst ook een hoge concentratie phaeomelanine aanwezig is, welke wel door de witborstfactor volledig kan worden gereduceerd, is het ook mogelijk dat de witborstfactor een verschillende werking heeft op de verschillende veerdelen. Het het ook zij, persoonlijk geef ik er de voorkeur aan om als ideaal een witte maskerkleur te vragen bij de witborst blauwe roodkop gouldamadine. Gezien de huidige verschijningsvormen kunnen we in een eventuele kleurbeschrijving altijd de aanwijzing geven dat een wat creme maskerkleur voorlopig soepel dient te worden beoordeeld. Een laatste opmerking: Het rugdek van

de witborst blauwe gouldamadine is dus gelijk van kleur als bij de blauwe gouldamadine. Hieruit kan de konklusie worden getrokken dat in het rugdek van de gouldamadine zich geen (of in ieder geval nauwelijks geen) phaeomelanine bevindt.

Onderschriften

1. Blauwe zwartkop gouldamadine (man) Een goede heldere blauwe kleur, De egaliteit kan echter nog wat beter.
2. Blauwe zwartkop gouldamadine (pop) Een goed doorgekleurde vogel, uiteraard, net als bij de normaal groene, minder helder van kleur als de man.
3. Witborst blauwe roodkop gouldamadine (man) Hier is dus een minimaal kleurverschil te zien tussen de borst en de buik. Het masker toont nog duidelijk een geringe phaeomelanine. Vooral de vleugels mogen nog wel wat meer blauw tonen.
4. Witborst blauwe zwartkop gouldamadine (pop) Borst en buik vormen hier één aaneengesloten veerveld. Verder, voor een pop, vrij goede kleurdiepte.

WEG met de STOF en STANK!

Met een LUCHTREINIGER/IONISATOR kunnen een hoop problemen opgelost zijn.

v.a. f 129,=

Bel nu voor gratis documentatie of bezoek onze showroom, welke geopend is van maandag t/m vrijdag van 9.00 uur tot 18.00 uur. 's Zaterdags van 10.00 uur tot 16.00 uur.

WOLRO LUCHTREINIGING

Molendijk 64
2931 SE Krimpen a/d Lek
Tel.: 01807-18912/10313. Fax.: 01807-13516

PT-FOOD

- * Een uitgekiend **kracht- en opkvoer** met alle onmisbare vitamines en andere voedingsstoffen voor papegaaien en parkieten.
- * **Grondig en met groot succes** beproefd en onderzocht.
- * Een kracht- en opkvoer dat opvalt door een **zeer geringe mate van verzuring**.
- * Met **PT-FOOD** zijn jonge vogels **sneller op** gewicht, en ontwikkelen ze een **diepglanzend, dik en strak verenkleed**.
- * **Overtuig Uzelf**, en koop een 1 kg verpakking. **PT-FOOD** is bij uw diervoederleverancier te verkrijgen.

Voor meer informatie en een folder:

HOPE FARMS BV

Woerden, Tel. 03480-13915

Ervaringen

De grijskopputters (*Carduelis c.caniceps*)

verschillen met onze putter op de kop en borst. Ze bezitten namelijk geen zwart op de kop en het rood loopt ook niet zo ver door, nog niet tot de achterzijde van het oog. Voor de borst missen ze het bruin en ze zijn daar donker tot lichtgrijs. *C.c.caniceps* is de kleinste, 12,5 cm, en ook het donkerste van deze putterrassen. *C.c.paropanasi* is 13,5 cm en lichter gekleurd voor de borst. Met 14,5 cm is *C.c.subulata* de grootste. Deze is licht van kleur en ook de mooiste, men ziet die helaas maar zelden.

Herkomst:

N.O.India, Afghanistan, Iran en Turkestan. Ze leven in een landschap van struikgewas en boomgroepen, kleine bossen of bosranden tot zelfs meer dan 2000m hoog. Vanaf het broedseizoen tot eind april vormen ze grote groepen op zoek naar voedsel. Daarna vormen zich de paartjes en vliegen ze van boom tot boom totdat een goede nestgelegenheid is gevonden in bijvoorbeeld denneboom, wilg of berk. Het nest wordt gemaakt van halmen, bloemenstengels en mos, van binnen bekleed met bloemendons en haren. Meestal wordt 2 maal per jaar gebroed en het legsel bestaat uit 3-5 eitjes welke lichtblauw van kleur zijn met weinig grijze of bruine vlekjes. Het voedsel bestaat uit onkruidzaden waarvan de distels het grootste deel uitmaken. Uiterlijk zijn weinig geslachtskenmerken te zien.

Sinds eind 1985 bezit ik grijskopputters. Ik vind ze niet zo mooi als onze putters, maar toch een uitdaging. Ze hebben opvallend lange snavels, deze zijn soms wel langer dan 2cm hetgeen mij steeds angst inboezemde als ik dacht aan de kleine jongen. Achteraf ging het echter allemaal prima. Het verschil tussen man en pop is niet zo moeilijk te onderscheiden als bij onze putters. Dit bleek het eerste jaar al. Ik had drie paren uitgezocht met vooral mooie grote popjes, maar later bleek dat het vijf mannen en maar één pop waren. Daarna ging het snel beter, aangezien ik ze leerde kennen. De vogels welke ik bezit, zijn van het ras paropanasi. Aan de voerbak zijn het net zulke schreeuwers als onze putters. Als U besluit om deze vogels aan te schaffen, zorg dan in de eerste plaats voor een droge volière want ze kunnen slecht tegen vocht. Ze hebben snel last van darmstoornissen. Zonnen doen ze heel graag. Ze kunnen wel heel de winter buiten verblijven.

Voeding:

De voeding bestaat uit een goede soort wildzangzaad met als extra enkele zornepitten en saffloorpitten. Drie maal in de week krachtvoer en twee maal per week groenvoer. Als groenvoer wordt bijna alles gegeten maar houdt het wel matig. Verder geef ik de vogels grit, gedroogde eierschalen, maagkiezel en zeewier.

Kweek:

Het eerste jaar, toen bleek dat ik maar 1 pop had, is van fokken niets gekomen. In de jaren daarna (1987/1989) lukte het wel. In 1989 begon ik de kweek met drie koppels waar een man bij was met een gebroken vleugel waardoor hij niet goed kon vliegen. In de winter hield ik mannen en poppen gescheiden tot half april waarna de koppels werden gezet elk paar apart, in een volière van 0,60 m breed, 2 m hoog en 1,75 m diep, met alleen de voorzijde open. In iedere vlucht nestkastjes, 1 houten kanariekastje en 2 draadnestjes. Als nestmateriaal werd touw, mos, kokosvezel en een beetje watten

met Grijskop putters

gegeven. De voeding werd uitgebreid, met iedere dag een paar paardebloemen en het krachtvoer werd vervangen door eivoer. Als eivoer werd gebruikt 50% C&D en de andere 50% was Aves-eivoer aangevuld met enkele pinky's en mierenpoppen. De laatste twee weken van april werd een kuur gedaan met E.S.B.3 30%. Halve gram per liter water 5 dagen, dan 2 dagen schoon water, weer 5 dagen E.S.B.3 en 2 dagen vitaminen. Nu was het verder aan de vogels. Al mijn vogels zijn ieder jaar vrij laat met broeden. Het eerste koppel, mijn oud kweekkoppel, begon eind april met nestbouw. Het nest werd drie maal gemaakt en weer uitgetrokken, maar op 19 mei was toch het eerste eitje gelegd. Er volgde nog maar 1 eitje, ze bleken beiden bevrucht te zijn. Op 1 juni kwamen twee jongen uit ze werden door beide ouders voorbeeldig grootgebracht. De tweede dag toen de jongen uit waren, werden meer paardebloemen, pinky's en mierenpoppen gegeven. Op de vierde werden ze geringd wat vrij moeilijk ging daar de bondsringen iets aan de hoge kant zijn, de maat was 2,5 mm. Op 17 juni vlogen de jongen uit ze waren mooi, groot van formaat. Op 28 juni volgde het eerste eitje van de tweede ronde, het werden er vijf waarvan er drie bevrucht waren. Op 15 juli kwamen ze uit en de rest verliep zoals in de eerste ronde. Half augustus vielen de oudervogels in de rui. Het tweede paar ging minder goed. Half mei werd begonnen met bouwen en op 28 mei volgde het eerste ei, er volgden er nog drie. Op 13 juni kwamen 4 jongen uit, werden ook goed gevoerd en vlogen op 26 juni uit. De laatste week voerde alleen de man nog maar, het popje was ziek en stierf op 11 juli. Het derde paar deed niets, daar de man met het gebroken vleugeltje niet goed achter de pop aan kon drijven. Op 11 juli kwam man 2 vrij, zodat ik de mannen van 2 en 3 gewisseld heb. De nieuwe man zat nog geen 5 minuten in vlucht 3 of er werd al gepaard. Een paar dagen later begon het popje te nestelen en op 27 juli het eerste eitje. Het werden er 4, bleken allen bevrucht en de jongen werden ook goed grootgebracht. Maar toen de jongen uitvlogen, bleek er een duidelijk verschil

tussen deze en die van de eerste twee vluchten. Ze waren voor de borst bestreepd zoals onze putters en die van vlucht 1 en 2 waren heel holder voor de borst. Het popje van vlucht 3 was dus van het ras C.c.caniceps, de jongen daarvan zijn ook voor de borst bestreepd. In de ruijld is nog een van de jongen uitgevallen en de anderen zijn er mooi doorgekomen. Van eind augustus tot eind oktober werd gekuurd met E.S.B.3, zoals beschreven. Rond de jaarwisseling staan mijn niet overgedragen vogels, vier nieuwe kweekkoppels er prima op.

Tekst en Foto's G.C.v.d.Heuvel

Caniceps man

Parapanasi pop

Caniceps 18 dagen

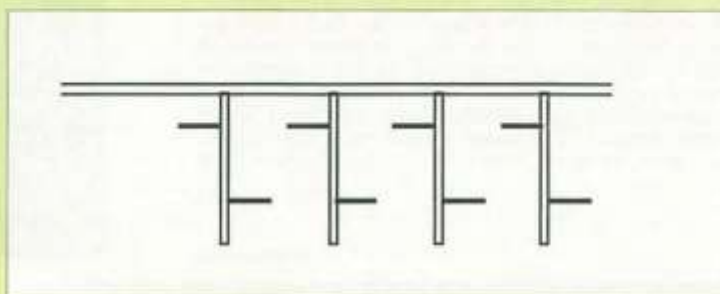
Onze Har

Zo, de kweek van de harzervogels zit er weer op en nu kunnen we met de verstreking van het noodzakelijke zaad en drinkwater, het rustig aan doen tot een paar weken voor de wedsstrijd, dan de vogels afkooien en zo de wedstrijd tegemoet! Goed, of fout? Goed voor iemand die niet veel om zijn vogels geeft. Maar fout als men zijn vogels houdt als liefhebberij en zich terdege bezig houdt met het wel en wee van zijn vogels. Want zo gemakkelijk is het niet om een harzerkanarieman op zodanige wijze te begeleiden naar de wedstrijd, dat hij topprestaties levert. En toch moet dat de hoop zijn van iedere kweker, want slechts op die manier zal hij ten volle kunnen genieten van zijn liefhebberij. Bij het zelfstandig worden van de jonge mannen, dat wi zeggen op een tijdstip dat hij vier à vijf weken oud wordt, is het zeer verkiesbaar om ze apart te zetten. En dan bedoel ik met apart, het huisvesten ergens buiten het gehoor van de jonge poppen, of oude vogels. Men hoort in de harzerwereld veel en vaak praten over voorzangers. Is of zijn voorzangers aan te bevelen bij de opleiding van de jonge mannen? Dat is het zeker MAAR!!!

Een mankanarie die als jonge vogel het jaar tevoren een uitbinker was en zuiver in alle toeren, tijdens het afgelopen seizoen goed bevruchte en gezond gebleven is, is daarom nog niet zonder meer geschikt als voorzanger. Als een dergelijke vogel tijdens de kweek geen gekke dingen aangeleerd heeft in de vorm van hoge of slechte toeren, dan is hij natuurlijk geschikt om als voorzanger te dienen. Maar vóór wij hem terdege afgeluisterd hebben, mogen wij ondanks het goede verleden, hem niet als voorzanger plaatsen. Want zo menigmaal heb ik in het verleden meegemaakt, dat ik daar niet aan dacht en een dergelijke vogel zonder meer als voorzanger bij de jonge vogels plaatste. Als ik dan later bij gelegenheid die vogel

in de vlucht of zelfs later in de zangkast hoorde zingen, dan schrok ik er zelf van, dat die vogel zoveel ten kwade was veranderd in zijn zang. Dan bracht hij fouten die zeker buiten het gehoor van de jonge vogels gehouden moeten worden, wil men redelijk hopen op succes. Naast dat separeren van de jonge mannen beginnen wij aan die manier tot aan de wedstrijd steeds het witzaad te verminderen en ze meer zwart raapzaad te geven. En waarom gaan wij die jongen mannen nu toch afzonderen van de andere vogels. Wel om te bevorde-

storing van de rust. Men heeft veel nagedacht om die storing te voorkomen of te verhinderen. Zo in het verleden hebben de harzerkwekers de zangstudiesok uitgevonden. Er worden verschillende soorten van die stokken gebezigd. Ook zijn er kwekers die zitplaatsen maken aan de wand van de kooi, zodanig dat er maar één vogel tegelijk op een plaats kan zitten. Ook en eigenlijk het vaakst wordt een exemplaar als hier wordt vertoond gebezigd. Deze vorm van zangstudiesok voldoet voor meerdere kwekers heel goed.

ren dat zij zo weinig mogelijk worden gestoord door geluiden of gebeurtenissen van buitenaf. Dat kan storing zijn van buiten het verblijf waar zij gehuisvest zijn, maar de kooi of de vlucht kan ook vogels herbergen die er steeds op uit zijn om de andere vogels te storen. De oudere kwekers onder ons kennen ze wel, de vogels die steeds maar door hun ruimte vliegen en bijten of ruziën, waar ze maar kunnen. Het is beter dergelijke exemplaren tijdig uit de kooi te verwijderen. Die zijn en blijven haantje de voorste, met als gevolg een onrustig vogelbestand in die ruimte. En buiten dergelijke exemplaren zijn er ook, die maar wat te hooi en te gras storen. Zo nu en dan, als het gelegen komt eens een andere vogel te pikken of van de plaats te jagen. Dus wel in mindere mate, maar toch eigenlijk ook een ver-

Op deze manier wordt het elkaar storen van de jonge mannen tot een minimum teruggebracht en worden zij in de gelegenheid gesteld om rustig hun lied in te studeren. Een lied waarvan de vorm als het kan bij het afkooien (het afzonderlijk in de inzetkooitjes plaatsen van de jonge mannen) in zrkere zin bij de vogel vast moet liggen. Als U de jonge mannen in een ruimte heeft ondergebracht waar fel zonlicht naar binnenkomt, dan dient U dat licht wat te temperen. Door het aanbrengen van luxaflex, of vitrage kan dat al gebeuren. Want als u de vogels in het felle licht laat studeren, dan maakt u kans dat ze enkele toeren te hoog gaan zingen, waardoor het zachte karakter van het harzerlied wordt bedorven. Jonge mannen met afwijkende zang kunt u het beste terug plaatsen bij de poppen en de oude vogels. Het wil

De

osel

zervogels

wel voorkomen dat dergelijke vogels teveel energie hebben en enige weken latertoch weer goed blijken te zijn. Houd daarom dergelijke vogels steeds in de gaten. Ik heb wel meegemaakt dat ik ze in het begin verwijderde en dat het later toch toppers werden. Vele jaren zei men, dat de jonge mannen afgekoooid moesten worden tegen begin oktober, mits ze ook op hun kopje volledig uitgeruid waren. Gedeeltelijk ben ik daarop teruggekomen. Wel moeten ze natuurlijk goed uitgeruid zijn en daarbij is het kopje het laatst aan de beurt, maar het tijdstip hangt volgens mijn mening af van het tijdstip waarop de eerste wedstrijd plaats vindt. Is die wedstrijd bijvoorbeeld pas half november of later, dan kunt u veel beter wachten tot een maand voor de wedstrijd. Dan is er tijd genoeg om de vogels al te richten voor die wedstrijd en ze moeten vaak genoeg haast te lang in de inzetkooitjes zitten. Valt de wedstrijd aanmerkelijk eerder, dan zult u ook eerder moeten afkooien. Indien tussen de wedstrijden lange weken liggen, dankunt u de reeds voor de eerste wedstrijd afgerichte mannen, na die wedstrijd gerust enige tijd weer in de vlucht doen. Ze hebben dan meer ruimte, het is gezonder voor hen en nu zij toch de klappen van de zweep al kennen, zijn ze binnen de kortste keren weer gewend aan de inzetkooi. Als u ze wilt gaan afkooien, weet u ongeveer hoeveel jonge mannen u moet gaan afzonderen. Dan zorgt u tevoren als het kan nog een paar meer kooitjes klaar te zetten, waarin zand als bodembedekking en zwart zaad en water. Tevens materiaal om het ringnummer te noteren aan de voorzijde der kooi als u de vogel geplaatst hebt. Na het inkooien kunt u de kooitjes naast elkaar in de zangkist of de zangkast plaatsen. Als ze er even inzitten dan kunt u het beste wat snoepzaad op het raapzaad leggen. Door de afwijkende kleur ten opzichte van het zwarte raap-

zaad, zullen de vogels het snoepzaad vlug zien en op die manier vlug gewend zijn aan de verstrekking van voeding in de glaasjes. U laat die kooitjes zo, zonder tussenschotjes, een dag of vier staan. Dan plaatst u de tussenschotjes voor 1/3 deel tussen de kooitjes. De volgende dag weer 1/3 deel verder en de derde dag geheel. Vanaf dat moment kunnen de vogels elkaar niet meer zien, enkel horen. Als de vogels ongeveer 10 dagen zijn afgekoooid dan neemt u de kooitjes uit de zangkist of kast en plaatst vier kooitjes op elkaar. (De formatie waarin zij gekeurd worden.) Op het bovenste kooitje legt u een afdekking, bijv. een tussenschotje. U gaat er rustig bij zitten en wacht zo gedurende tien minuten of ze gaan zingen. Zijn er bij de zingende vogels exemplaren die hoge of schelle tonen ter gehore brengen, verwijdert u die vogels dan naar uw andere vogels. Als ze dat tenminste na twee dagen nog doen, ik werk meestal zo. Een vogel die irriterende zang brengt krijgt een liggend streepje. Een vogel die zingt, maar waarvan de geluiden niet zo mooi zijn, krijgt 1 kruisje. De betere exemplaren 2 kruisjes. De nog beteren drie kruisjes en de uitblinkers vier kruisjes. De daarop volgende keer zet ik de kooitjes weer uit in de zelfde volgorde en ik geef achter de ringnummers en achter de 1e waardering, de waardering van die dag. Dat gaat zo enkele dagen en na verloop van een week weet u de volgorde van de kwaliteit van de zang van uw vogels, ook al zou u de zang niet tot in de finesses kennen. De besten zet u dan bij elkaar uit. Dan de volgende in die ranglijst. En dan is het niet erg als dat zo uitkomt om een collectie van vier vogels vol te maken, als twee vogels met vier kruisjes samen uitgezet worden met twee vogels van drie kruisjes. Want u zult zien dat een vogel die u de eerste keren vier kruisjes gaf allers tot de categorie met drie kruisjes kan gaan behoren en

andersom. En op die manier gaat u tegen de tijd van de wedstrijd, uw stammen vormen. De eerste weken zet u de vogels slechts gedurende een tijd van tien minuten uit. En gezongen of niet, dan moeten ze weer de kast in. Ondertussen gaat u die tijd langzaam verleggen, tot u ze gedurende een half uur op tafel uitzet. Dat is ongeveer de tijd waarbinnen ze ook gekeurd worden. U blijft dan steeds zoeken naar de vogels met de mooiste en diepste toeren en daar maakt u uw mooiste stam van vier vogels van. U probeert tijdens de training zoveel mogelijk de omstandigheden te benaderen op de wedstrijd waar U ze inzendt. Als de vogels daar in zangkasten verblijven, probeert u zich thuis daarbij aan te passen. Als u weet dat ze op die wedstrijd in zangkasten worden geplaatst, dan probeert u ze onder te brengen in zangkasten. In een stam moeten de vier vogels als het kan een eenheid vormen. Dat bevordert de klank van het geheel als ze zingen. Ik heb wel meegemaakt dat ik een stam vogels trof, waarvan iedere vogel van de vier een topper was. En dat die vier vogels toch niet bij elkaar pasten. Meerdere malen was er dan één bij die door zijn heel andere zang een dissonant vormde met de anderen en het lied, of wel de schoonheid van het lied meer afbreuk deed dan voor mogelijk gehouden werd. Ik wens U veel plezier en genoeg en veel succes met de opleiding van uw zangvogels.

Een interessante noviteit, de Wevervogel

Tekst: Cees van Berkel
Foto's: C.Scholtz/Kloeg en J.Blasman/Van Os.

Het in de familie Sturnidae en de onderfamilie Sturninae ingedeelde geslacht **Aplonis**, telde oorspronkelijk 24 soorten; nu nog 22, want twee soorten zijn uitgestorven. Het zijn zwarte briljant glanzende en in het zonlicht zittend zeer mooie metaalkleuren reflecterende purper of zangspreeuwen, welke hun domicilie hebben in Indonesië, Irian jaya, Papua Nieuw Guinea, tal van eilanden van de Nieuwe Hebriden, de Fiji-en de Samoa-eilanden en een enkele in Australië. Ze worden zelden ingevoerd en bijgevolg zijn ze vrij onbekend.

De hier afgebeelde soort, *Aplonis metallica*, komt in 5 rassen voor op de eilanden Tenimber en Damar, de Molukken, Nieuw Guinea, Noordoost Queensland in Australië, de Salomons, de Bismarck en de Admiraal-eilanden en op de eilanden Biak en Numfor. Ze hebben een lengte van ongeveer 24 cm. In bepaalde gebieden zijn het trekvogels zoals in Australië, waar ze in mei aankomen en weer in augustus teruggaan naar Nieuw Guinea.

Voor een Nederlandse naam is er in de literatuur zelfs keus, ze worden metaalglansspreeuw, zangspreeuw of weverspreeuw genoemd. Alle drie de namen zijn toepasbaar maar persoonlijk geef ik aan de laatste de voorkeur. Het waarom zal u duidelijk worden, maar eerst nog het volgende. Volwassen vogels laten geen verschil zien tussen de geslachten, man en pop zijn gelijk, er is geen seksueel dimorfisme. Jonge

wortels, vezels, bladeren en stengels. Elk nest hangt aan een dun maar niettemin sterk van plantedelen gevlochten draad. Inmiddels zal u enige gelijkenis met de weervogels niet zijn ontgaan en vandaar dus de naam **Weverspreeuw**. Een legsel bestaat uit 2 tot 4 blauwwitte eieren die met bruine en grijze vlekjes en spatten zijn getekend. Man en pop bebroeden gedurende 14 dagen beurtelings de eieren en samen brengen ze met een ruime variatie aan levend voedsel hun jongen groot. Deze verlaten als ze zo ongeveer 14 dagen oud zijn het nest en worden daarna nog enige tijd door de oudervogels gevoerd. Over het jeugdekleeft van deze aardige vogels met hun interessante broedwijze bent u al geïnformeerd. Rest nog te vermelden dat ze nauw verwant zijn aan onze *Sturnus vulgaris*, net zulke druktemakers maar met een best wel aardige zang. Over het houden van deze spreuwen in de volière kan ik helaas geen wijs woord zeggen, ik heb nog niet vernomen dat er leden zijn die daar enige ervaring mee hebben en ook kweekresultaten zijn niet bekend. Hun levenswijze is min of meer vergelijkbaar met andere leden van de onderfamilie *Sturninae* zodat dat wellicht enige houvast kan betekenen. Wel ben ik nog tegengekomen dat de acclimatisatie wel eens moeilijk zou kunnen zijn waar het gaat om de voedselopname. Hedentendage is er echter zo'n grote variatie levend voedsel verkrijgbaar, is het universeel ook aanmerkelijk beter als dat het in

vogels hebben een opvallende verschijningsvorm, niet zoals bij zo erg veel soorten dat ze al wel op de oudervogels lijken maar wat valser van kleur zijn, neen, ze zijn duidelijk anders. Hun bovendeck is zwartachtig grijs, de onderzijde is wit met vrij zware zwartachtige schachtstrepen zoals u op de foto kunt zien. Denk dus niet dat man en pop zijn afgebeeld, het is een **volwassen** en een **jong** exemplaar! Na de eerste jeugdru, op een leeftijd van ongeveer vier maanden, is de onderzijde vrijwel geheel wit. Later treedt dan een geleidelijke metamorfose in die zal leiden tot hun volwassen verschijningsvorm.

Hun dagelijks leven speelt zich voornamelijk af in boomrijke gebieden waar ze zich in vrij grote groepen in die bomen ophouden. Het zijn ook uitstekende vliegers, snel en vaak op grote hoogten en dat is vele meters boven de toppen. Hun voedsel bestaat uit diverse vruchten, bessen en insecten. Rupsen zijn ze niet vreemd en ook termieten gaan er wel in. Om te fourageren vertoeven ze niet alleen in het groene gebladerte maar komen ook vrij regelmatig daarvoor op de grond. Het zijn pure sociale vogels, altijd samen met talrijke soortgenoten en ook broeden doen ze met vele daar ook met bezig zijnde paartjes in de onmiddellijke nabijheid. In één boom hangen soms wel honderd of meer nesten. Die nesten zijn elk zo'n 50 cm lang en 25 cm breed, buidelvormig met de ingang opzij en gemaakt van plante-

vroeger jaren was en is de kennis van de geïnteresseerde vogelliefhebber zodanig dat de vogels een dergelijk proces best wel goed doorkomen. Na de acclimatisatie kunnen ze als sterke vogels worden beschouwd zij het dat ze onze winter in een matig verwarmd vertrek moeten doorbrengen.

Tot Slot

Om aan te tonen wat de invloed is van het licht dat op de vogels valt waardoor ze als het ware bij elke beweging van kleur veranderen, zijn beide foto's, welke onder verschillende omstandigheden zijn gemaakt, opgenomen.

SCHERPE MAAGKIEZEL

1. voor kanaries, tropen, wildzang, kleine parkieten, etc.
2. voor grote parkieten, patrijzen, kwartels, fazantjes, etc.
3. voor postduiven.

Uw vogels hebben geen tanden.... Wel een spiermaag.
Zorg dat er SCHERPE KIEZEL in zit....!

VERKRIJGBAAR IN ALLE DIERENSPECIAALZAKEN
Gratis monster en folder bij:

F. THIJSSSEN MILL

SPECIALIST IN SCHERPE MAAGKIEZEL
Telefoon 08859-51737 / 51418 - Postbus 29

NIEUW

Mountain Breeze Power 2000

- Een doorbraak op luchtionistatie gebied
- De krachtigste Air Cleaner Ioniser Machine * die u kunt kopen
- Voorkomt allergie en stoffen bij kwekers.
- Met gratis ionen tester, kwasrtje en 2 reserve naalden.
- Ook verkrijgbaar via de goede dierenspecialzaak
- Reinigt zéér effectief de lucht van stof, stuifmeel, stank, bacteriën en schimmels.
- Lage prijs: f 159,-

Speciaal ontwikkeld voor vogelkwekers!

250% KRACHTIGER

Sponsor Sun
Marktstraat 12
6021 CG Budel
04958-4425

Beier horen B.V.
Akerstraat 38
6411 NB Heerlen
045-714266

Importeur:
S1&T B.V.
Postbus 20015
8202 AA Lelystad
telefoon 03200-50668

BEVO DRINKEN

Vogelartikelen van A tot Zagers

Drinkfonteinjes nieuw model
Per 100 f 35,-, per 500 f 150,-
en per 1000 f 250,-
Koepelkooien f 19,- per stuk.
TT-kooien f 16,- per stuk.

Alle Witte Molen voeders tegen scherpe prijzen.
Tevens importeur van Bevo en Turbo opfokvoeders.

RIEN ZAGERS

Rucphensestraat 16 - 4711 JL St. Willebrord
Voor bezoek aan onze showroom, tel. 01853-4435

De voliere

sel

Ik ben ongeveer 6 jaar geleden begonnen met vogels houden. Eerst in kweekkooien maar ik ben al snel tot de conclusie gekomen dat uitbreiding noodzakelijk werd. Het ging vanaf het begin voortreffelijk ik had mij inmiddels aangemeld bij de vogelvereniging "Kleur & Fleur" van Den Ham/Vroomschoop. Mijn uitbreiding moest met hulp van zoon en schoonzoon gebeuren dit is prima verlopen. Er zitten heel wat uren werk in, maar het resultaat is er dan ook naar. Ik zal een korte beschrijving geven. De fundering bestaat uit poeren van 35cmx35cmx120cm. Daarop een betonplaat van 15 cm hoog en 25 cm breed met wapeningsmatten. Daarop steense metselwerk tot onderkant vloer. De buitenmuur is halfsteens, deze twee lagen werden verder gemetseld (dit is de vloerdikte) Nu kon de betonvloer gestort en afgereid worden over de muur. Dit scheelteen bekisting, die anders nodig geweest zou zijn. In de betonvloer is een bouwstaalmat aangebracht van 6mm dik, met mazen van 15x15cm en een paar ondersteuningspoeren in het midden van de vloer. De maten van het geheel zijn buitenwerks 350x600cm. De langste kant staat tegen de garage dus had ik maar drie buitenwanden nodig. De buitenwanden zijn van vurenhout. Het regelwerk is gelijk met de kozijnen tot een groot schotwerk klaar gemaakt in een werkplaats. Dit geeft het voordeel dat je niet van het weer afhankelijk bent. Schilderen is dan ook geen probleem.

De regels zijn 6x8cm hierin konden de sponningen ook meteen ingevreesd worden ten behoeve van de deur 83 br x 201h en de 6 ramen van 70 br x 100cm h verdeeld over de drie wanden. Het dak is van astbest golfplaten en is onder geschoven bij de garage. Zo is er één geheel van gemaakt en ook de goot kan weer gebruikt worden. Van binnen zijn de wanden

van de maand

afgetimmerd met gipsplaten en ook het plafond. Dit kan prima maar het is wel aan te raden om voldoende ventilatie tussen de aangebrachte glaswol en de golfplaten te houden, anders krijgt men condens en dus kringen in het plafond. In de ramen en de deur zijn roosters aangebracht om goed te kunnen ventileren. De twee ruimtes die ik er van heb gemaakt zijn als volgt ingedeeld. De kweekruimte is 350cm x 250 cm en hierin staan 18 broedkooien. De overgebleven ruimte heb ik ingedeeld in vier vluchten, van elks 80cm br x 235cm lang. Daarvoorlans heb ik een pad van 90 cm om de vluchten te betreden. In de tussenwand is een deur aangebracht om in de eerste kweekperiode de zaak gescheiden te houden in verband met het verwarmen. In de kweekruimte is een gevelkachel met thermostaat om de temperatuur te kunnen regelen. De verlichting wordt geregeld door twee klokken voor dim en groot TL licht. Ik kweek met geelvoor en witte kanaries. Op dit moment heb ik de eerste jongen alweer in de nesten liggen. Dit is altijd de mooiste periode samen met de TT's.

Aan de TT's heb ik altijd met plezier deelgenomen ook met succes mag ik wel zeggen, want met de witte kanarie's was ik de laatste keer kampioen van de plaatselijke TT, alsook op de Regionale TT; dat geeft nog een extra stimulans. De vogelvereniging waar ik lid van ben is hier zeer actief met nog een eigen clubblad om de onderlinge contacten te verbeteren en gegevens door te geven. Onze vereniging is dit jaar al 30 jaar actief in onze vogelhobby, proficiat! Wij willen ook graag van onze kant de N.B.v.V. bedanken, voor alle werk dat zij voor dit blad en de bond doen !!

G.J.Huiskes, Dordstraat 24,
Beerzerveld

Van onze afdeling Oosterwoide

Op het complex van bejaardencentrum Rikkingahof werd zaterdagmorgen met een feestelijk tintje een fraaie volière in gebruik genomen. Het achtkantige vogelverblijf, met daarin een ruim nachthok, werd ontworpen en gebouwd door leden van de volièrevereniging Ooststellingwerf en werd bekostigd door de stichting "Vrienden van Rikkingahof". Bij de volière zijn bovendien wat banken geplaatst. Samen met de aangebrachte beplanting is het daardoor een mooi en rustgevend geheel geworden. Hendrik Hof, één van de bewoners van Rikkingahof, gaat zich bezig houden met de verzorging van de vogels; daarbij met deskundige raad en daad terzijde gestaan door de heer T.van der Wal van de volièrevereniging. De heer Hof kreeg zaterdagmorgen de sleutel uit handen van wethouder Marian Jager-Wöltgens. Die kreeg zij op haar beurt van de heer K.Quarré, voorzitter van de volièrevereniging, nadat Rikkingahof-direkteur Jonkman daarvoor op het belang van zo'n voorziening op het terrein had gewezen. De "bevolking" van de volière bestaat momenteel uit een twintigtal vogels, waaronder kanarie's, zebra-vinkjes, Japanse meeuwtjes, diamantduifjes en Chinese dwergkwartels. Die werden geschonken door leden van de volièrevereniging. Er heeft inmiddels ook al gezinsuitbreiding plaats gevonden.

Tekst: G.M.Essenbergr.

In China komen veel soorten uilen voor waaronder ook de Oehoe. Aangezien diergaarde Blijddorp dit jaar met deze zeldzame uilensoort fokte wil ik in het kader van het China-jaar deze vogels voor u beschrijven.

Soort en herkomst:

De Oehoe is de grootste uilensoort van de wereld. Zij leven in de bosgebieden van Noord en Oost Europa, Azië en dus ook in China. Men vindt deze vogels in de naald- en loofbossen, vruchtbare laaglanden en in de bergen. In China zijn diverse ondersoorten bekend zoals o.a; *Bubo b.inexpectatus* uit Mandsjoe-rij en Noord China. *Bubo b.kiautschensis* uit Centraal en Oost China. *Bubo b.tibetanus* uit Centraal Tibet en Noordwest China.

Het geslachtsverschil is duidelijk waarneembaar het mannetje is kleiner dan het vrouwtje en weegt ongeveer 2,7 kg., zijn afmeting is ongeveer 62 cm. Het vrouwtje meet ongeveer 73 cm, haar gewicht is ongeveer 3,25 kg. De Oehoe dankt zijn naam aan het geluid dat de man voortbrengt, een dof, dalend maar ver hoorbaar "wááoh", wat met regelmatige tussenpozen herhaald wordt, door deze roep communiceert hij met zijn vrouwtje. Ook bij grote opwinding laat hij dit geluid horen. Bij het roepen zet de vogel zijn keelveren op, zodat de grote witte keelvlak duidelijk zichtbaar wordt. Tijdens zijn roep antwoordt het vrouwtje met "hoehóáh". Als het vrouwtje om voedsel bedelt laat zij een hees "chwrreng" horen; ook jonge vogels geven een dergelijk geluid.

Voeding:

De voornaamste prooidieren van de Oehoe's zijn; muizen, ratten, egels, eekhoorns, konijnen enz. Ook diverse vogels zoals duiven e.d. versmaadt hij

De vogels van China

DE OEHOE - *Bubo bubo*.

niet. Bij de jacht zit de Oehoe op een uitkijkpost en vliegt hij laag over de grond. Bij voorkeur jaagt hij in de ochtend- of avondschemering. Maar overdag wil hij ook wel op jacht gaan. Zoals alle uilen maken Oehoe's ook braakballen die door hun grootte vrij gemakkelijk te herkennen zijn. Afmetingen van deze ballen zijn ongeveer 32 x 37 mm.

Voortplanting:

Op diverse plaatsen maken Oehoe's hun broedplaatsen. In berggebieden gebruiken zij holen of rotsnissen, soms verlaten nesten. Ook graven zij ondiepe kuilen in de grond. In de diegaaarde maakten zij een dergelijke broedkuil verscholen achter een boomstronk. Meestal leggen zij 2-3 witte ronde eieren, die met tussenpozen van 2 à 4 dagen gelegd worden. De broedtijd bedraagt ongeveer 35 dagen. Alleen het vrouwtje broedt, de man brengt op gezette tijden voedsel bij haar.

In de diergaarde werden 3 eieren gelegd die allen uitkwamen. De jongen hadden een grijswit donskleed wat later meer bruingeel met een donkere streep-tekening werd. De eerste tijd houdt het vrouwtje haar jongen warm. De man brengt het voedsel naar het nest. In gevangenschap worden de jongen grootgebracht met eendagskuikens, volwassen muizen en ratten. Het mannetje brengt de prooi naar het nest, op deze broedplaats wordt de prooi geplukt en van oneetbare delen ontdaan, het vrouwtje voert dan haar kuikens met kleine stukjes ma's vlees. Naar gelang de jongen groeien, geeft zij aan hen grotere stukken. Op een leeftijd van 4 à 5 weken verlaten de jongen hun nestholte. In het begin scharrelen zij wat rond over de grond of tussen de takken. Als zij 9 weken oud zijn, kunnen zij vliegen, zij blijven echter tot ver in de herfst bij hun ouders. Na deze tijd gaan ze meestal hun eigen weg.

Oehoe's kunnen een zeer hoge leeftijd bereiken, er zijn meldingen bekend van meer dan 60 jaar. De man in de diergaarde werd vader op een leeftijd van 38 jaar, zijn vrouwtje was vergeleken met hem nog vrij jong nl. ongeveer 8 jaar. Geslachtstrijp zijn deze vogels echter al op een leeftijd van 2 à 3 jaar. Tegenwoordig worden Oehoe's nogal eens uitgezet, want in Europa is het een vrij zeldzame broedvogel geworden.

In de diergaarde zijn deze prachtige uilen met hun jongen te bezichtigen in hun ruime nieuwe verblijven, vlak bij de prachtige aangelegde China- sfeertuin.

Literatuur:

A complete checklist of the Birds of the World - Howard & Moore -1980. Het leven der dieren - vogels 2 - Grzimek 1970. Les Oiseaux de Chine - nin passereaux - Etchecopar/ Hùe - 1978.

Over kleurkanaries

De rustperiode.

In het vorige artikel hebben wij gezien, dat de rustperiode aansluit op de ruiperiode. Evenals tijdens de ruiperiode zullen de omstandigheden, waaronder Uw vogels tijdens de rustperiode leven, gunstig moeten zijn. Eisen, gesteld aan leefomstandigheden en huisvesting, kunnen per vogelsoort uiteraard sterk verschillen. Zeker is, dat voor alle kooivogels, waaraan tijdens de kweekperiode hoge eisen gesteld worden, nu de basis gelegd moet worden om de vogels de kans te geven straks aan die eisen te kunnen voldoen. Laat de eigenaar van kooivogels in de rustperiode zijn aandacht verslappen, dan kan dat voor betreffende vogels al vrij snel vermindering van conditie tot gevolg hebben. Juist in deze periode, waarin kleurkanaries reserve's moeten opdoen voor de a.s. winter en tevens voor genoemd kweekseizoen, is optimale verzorging en juiste huisvesting de eerste vereiste. Wij overdrijven

niet als wij stellen, dat tijdens de rustperiode een aanzienlijk deel van de basis wordt gelegd voor een succesvol kweekseizoen. Worden de vogels tijdens deze periode min of meer verwaarloosd dan heeft dat t.z.t. onherroepelijk nadelige gevolgen voor de eerste en mogelijk zelfs ook nog voor de tweede kweekronde. De rustperiode mag **niet te kort** zijn, gaat de eigenaar b.v. al in de maand november bij vogels die in de maand mei geboren zijn, de verlichting met sprongen opvoeren om een paar weken later overhaast met de kweek te beginnen, dan gaat het vrijwel zeker fout. Betreffende vogels zijn te jong, de rui is nog maar net achter de rug en de rustperiode zou daardoor voor een groot deel als het ware overgeslagen worden. Dat straft zichzelf. Naast voldoende tijds-

Zilverpauze

duur van de rustperiode is **voldoende vliegruimte** erg belangrijk. Plaats daartoe, indien mogelijk, de zitstokken zodanig dat die de beweging van de vliegende vogels niet belemmeren. De jonge vogel, die voldoende vliegruimte ter beschikking heeft, zal beter uitgroeien dan zijn soortgenoot die in een kleine kooi moet overwinteren. Ook de oude vogels, waarmee gekweekt werd, moeten na de krachtvergende tijd van nestbouw, legsel en het grootbrengen van de jongen en daarbij niet te vergeten de daarop volgende ruiperiode die ook wel wat krachten van de vogel vraagt, op een juiste manier in de gelegenheid gesteld worden om opnieuw in topconditie te komen. Op elk moment dat er extra krachten van de vogel aangesproken moeten worden, ligt het

spook van conditieverlies en ziekte op de loer. Eerder hebt U de waarschuwing gekregen, waakzaam te zijn m.b.t. overbevolking, nu wij in de periode zitten dat er rust moet zijn in Uw vogelverblijf, heeft dat punt extra aandacht nodig. Plaatsen wij teveel vogels in één ruimte, vooral als daarin elkaar minder verdraagzame soorten gezamenlijk zijn ondergebracht, dan heeft dat constante ruzie tot gevolg. Ruzie, dus onrust met grotere kans op stress en ziekten. Ruzie kan ontstaan b.v. om één en dezelfde zitplaats, vaak vooral om de hoogst gelegen zitplaats of om een plaatsje aan de voorbak. Er dient rust te heersen in Uw vogelverblijf en als wij weten dat ruzie en rustverstoringen ziekten in de hand werken, moeten wij maatregelen nemen om dit alles te voorkomen. Als wij op dit moment reeds een eerste

selectie toepassen en uitgeselecteerde vogels overhevelen naar de handel, dan is daarmee tevens voorkomen dat de kooien gedurende langere tijd te vol zitten. Selectie, er is al veel over geschreven en dat is begrijpelijk, het is immers enorm belangrijk, een strenge selectie is mede de sleutel tot goed kweekresultaat. Hoe en op welk selectiecriteria? Voor de overjarige vogels geldt uiteraard de prestatie van het afgelopen kweekseizoen, als wij het goed op de kweekkaart hebben bijgehouden dan is dat zo af te lezen. Dikwijls zien wij dat vogels waarmee goed gekweekt werd, later in het jaar en dus ook in deze periode, een uitstekende conditie bezitten. Conditionele toppers, probleemloos gedurende het gehele jaar, op deze vogels moeten wij zuinig zijn. Wij hou-

den vast aan eerder genoemde eisen m.b.t. gezondheid en voegen v.w.b.de jonge vogels daaraan toe:afstamming, formaat, conditie, vorm en kleur en bovendien spelen nu alle gegevens die wij op de kweekkaarten noteerden, ook mee. De beginnende kweker kan het allemaal nog niet precies weten maar dat is geen probleem. Eerder hebben wij al gezien dat observatie van vogels belangrijk en leerzaam is, als de startende kweker dat het eerste kweekjaar goed gedaan heeft zal hij daarvan al aardig wat kennis opgesloken hebben. Maar omdat een goede en juiste selectie zo enorm belangrijk is, zal de expert die wij bij het begin hebben geraadpleegd, ook nu nog best eens een handje willen helpen. Stel in alle duidelijkheid vast dat op dit moment de vogels, waarmee je beslist **niet** gaat kweken, uitgeselecteerd worden. De groep waaruit t.z.t.Uw kweekvogels zullen komen, moet U groot genoeg houden. Dat is raadzaam omdat er bij een latere selectie mogelijk onvoorziene uitvallers kunnen komen en als zich dat voordoet op een moment dat er nog voldoende reserve's zijn dan geeft zo'n uitvalleur geen enkel probleem. Bij een juiste selectie dient U wel Uw ogen te sluiten voor dat mogelijk aantrekkelijke kleurtje dat een bepaalde vogel toont, als daarbij vorm, volume of formaat onvoldoende zijn. Uitsluitend om die ene goede eigenschap dienen wij zo'n vogel niet door te houden. Na de selectie dient nog uitsluitend uitzonderlijke kwaliteit aanwezig te zijn, zoniet dan is de selectie niet nauwkeurig genoeg geweest. Zoals al is opgemerkt, uitgeselecteerde vogels naar de handelaar, niet naar mede liefhebbers. Aan liefhebbers dragen wij uitsluitend vogels over waarmee wij zelf gerust de kweek in zouden gaan. Als wij ons op deze manier ontdaan hebben van een aantal vogels, dan heeft dat mede tot gevolg dat de kooien wat minder vol zitten, dat is een pluspunt. De belangrijkheid van de kweekkaart zal iedereen inmiddels wel duidelijk zijn, immers naarmate meer gegevens genoteerd werden kan selectie doelmatiger plaatsvinden. U had toch aantekeningen gemaakt van die exemplaren,

die in het nest niet snel groeiden, die overmatig last hadden van de enting tegen de hapziekte, die moeilijkheden hadden tijdens de rui alsmede van de vogels die tijdelijk conditieverlies toonden? Ook vogels die ziek zijn geweest, kunnen in bepaalde gevallen geruime tijd smetstofdragers blijven voor één of andere ziekte en als wij alles goed noteerden en dit ook in de selectie hebben betrokken, dan zijn er na deze eerste keuze geen vogels meer onder Uw kweekmateriaal met nadelige aantekeningen. Nu de overblijvende vogels in een wat minder druk bevolkte ruimte zitten, maken deze wat minder ruzie bij het zoeken naar een zitplaats en ook kunnen ze makkelijk allen tegelijk plaatsnemen aan de voerbak. Dit alles zal rust geven in Uw vogelverblijf. De opletende liefhebber zal zeker meerdere malen gezien hebben, dat het altijd dezelfde dominerende exemplaren zijn die bij elke nieuwe voerverstrekking zich als eerste tegoed doen aan die nieuwe hoeveelheid. In elke vogelgemeenschap heerst een z.g.rangorde, de vogel die het minst belangrijk is zal, indien er niet voor alle vogels **tegelijk** plaats is aan de zaadbak, daardoor bepaalde zaadsoorten geheel of gedeeltelijk missen, omdat die door toedoen van de meer dominerende medebewoners intussen verdwenen zijn. Begrijpelijk kan dit voor bepaalde exemplaren eenzijdige voeding tot gevolg hebben, hetgeen nadelig kan zijn. De zaadmengeling is door deskundigen samengesteld en wel zodanig, dat deze **bij opname van de gehele variatie**, borg staat voor een optimale conditie en goede gezondheid. Daarom eerder genoemd advies, lange zaadbakken te gebruiken waardoor genoemd probleem voorkomen kan worden. Het is **niet** te voorkomen, dat bepaalde zaadsoorten uit de mengeling als laatste opgenomen worden. In een **onverwarmde ruimte** zullen Uw vogels tijdens herfst en winter eerst vette en meer zetmeelrijke zaden opnemen in tegenstelling tot vogels, die in een **verwarmde ruimte** zijn ondergebracht. In de praktijk heb ik al vaak ondervonden, dat juist vogels in **onverwarmde** kooien later zeer goede kweekresultaten had-

den. Er dient wel bij gezegd te worden dat betreffende liefhebber de verstrekkingen aan die winterse weersomstandigheden wel had aangepast d.m.v. een meer vetrijke zaadmengeling en ook het stukje reuzel ontbrak daar in die tijd nooit. Alléén verstrekking van energierijke voeding is niet voldoende, men moet er vooral in deze periode op toezien dat nagenoeg alles wordt opgegeten. Soms hoort men zeggen dat de vogels een of andere zaadsoort niet lusten, U dient er echter van overtuigd te zijn dat alle zaadsoorten van een goede mengeling zijn waarde hebben en dat dus alles opgegeten **moet** worden. De mengeling moet uiteraard wel spek voor hun bek zijn, Uw kleurkanaries dus geen tropenmengeling voorzetten. Let ook op met z.g.geschoonde zaden die voor herverstrekking gebruikt worden. Zolang het uitsluitend onbevuilde zaden betreft zal dit wel probleemloos kunnen, zoals restanten uit voorhangbakjes van broedkooien of zaden die werden verzameld in z.g.morsgootjes. Kortom, zaden die niet bevuild kunnen zijn komen, uit oogpunt van preventie betreffende voorkoming van ziekten, voor herverstrekking in aanmerking. **Vanaf de kooibodem verzamelde zaden niet voor herverstrekking gebruiken.** De droge, goed geventileerde en tochtvrije ruimte is reeds eerder besproken, wij zullen daarop dus niet verder ingaan echter wel de aantekening dat het op de juiste wijze doorbrengen van de rustperiode, in een slechte huisvesting, **onmogelijk** is. Tot slot: in de grotere ruimte, waarin Uw vogels tijdens de rustperiode meestal verblijven, voldoet de grote nippelfles voor de verstrekking van drinkwater, erg goed. U weet nog, dat de **droge kooibodem enorm belangrijk is als preventief middel tegen bepaalde ziekten.** En aangezien er in deze periode uiteraard geen ziekten maar ook geen enkele terugval in conditie mag optreden is het raadzaam enige preventie door te voeren hetgeen op de aangegeven manier erg makkelijk en zeer doeltreffend mogelijk is. Tot een volgende keer.

PIGMENTEISEN BIJ GEP

Mozaïk man en pop

Elke liefhebber van kleurkanaries welke op de tentoonstelling goed voor de dag wil komen zal in het bezit zijn van de door onze bond uitgegeven standaard-eisen danwel zal hij/zij de specifieke eisen welke voor zijn/haar kleurslag gelden goed uit het hoofd kennen. Van alle tot nu toe bekende en erkende kleurslagen kunnen wij in die standaard-eisen lezen aan welke eisen een bepaalde kleurslag dient te voldoen, eisen welke tot stand komen door een intensief overleg tussen de heren keurmeesters en de leden van de technische commissie; vele uren van vergaderen en diepgaande discussies zijn er vaak nodig c.q. aan vooraf gegaan eer een besluit aangaande veranderingen van de standaard werd aangenomen of juist afgewezen. Er kan dus zeer zeker gesteld worden dat men niet over een nacht ijs gaat en dat alles weloverwogen geschied. Telkens ook is het nodig om de standaard-eisen te veranderen of bij te sturen, simpel omdat onze inzichten veranderen of omdat we over meer

informatie beschikken dan eerst het geval was. Het moge dan ook duidelijk zijn dat de standaard welke wij heden ten dagen kennen er anders uitziet dan de eisen van 15 jaar geleden en er weer anders uit zal zien over 15 jaar. Zoals gezegd, elke kleurslag kan aan veranderingen onderhevig zijn, zo ook de gepigmenteerde mozaïken. Een aantal jaren geleden was het nog zo dat bij de gepigmenteerde mozaïken het pigment maar een bijrol speelde, als de vogel een goede tekening en sluiert liet zien en men kon ook nog zien tot welke pigmentgroep die vogel behoorde, was het al gauw in orde. Heden ten dagen is dit wel even iets anders want door bijsturing van de standaard is het nu zo dat elke gepigmenteerde mozaïk naast de specifieke mozaïkkenmerken ook een pigment bezit moet tonen als een vergelijkbare vogel zonder de mozaïk factor. Zo zal een mozaïk or.roodbrons welke een goede tekening laat zien maar veel te lichte hoorndelen bezit, niet als echte topvogel gewaarceerd worden en een

mozaïk or.rood isabel welke een erg gestreept rugdek heeft en in het geheel niet vloeit zal hetzelfde lot ondergaan. Als we de eisen voor de gepigmenteerde mozaïken lezen, komen we tot de konklusie dat een goede mozaïk gelijk is aan een vogel uit de zilverserie maar dan opgesierd met de mozaïk-kenmerken. We dienen dan dus de mozaïk or.rood brons te vergelijken met de blauwe, de mozaïk or.rood agaart met de zilveragaart, de mozaïk or.rood isabel met de zilver isabel en de mozaïk or.rood bruin met de zilverbruine. Als we dit doen ontdekken we een probleem, een probleem wat er uit bestaat dat de eisen welke aan een mozaïk or.rood bruin worden gesteld, niet in een vogel te kweken zijn, anders gezegd dat wat de standaard voor de mozaïk or.rood bruin voorschrijft is m.i. niet mogelijk. De standaard zegt dat de mozaïk naast een goede tekening, ook een mozaïk-of zilversluier moet tonen, een zilversluier welke volgens mij gelijk staat aan een veredeld schimmelbezit. Als we dan

osel

De

PIGMENTEERDE MOZAIKEN.

verder lezen dat de vogel pigmenthoedanigheden moet tonen overeenkomstig een gelijke vogel zonder de mozaik-tekening en we kijken naar deze vogel, de zilverbruine, dan zien we eigenlijk al dat het bezitten van een zilversluier en het vol bruin zijn niet mogelijk is. De oorzaak hiervan is gelegen in het gegeven dat de kleurstoffen welke het volle en vloeiende bruin veroorzaken en de oorzaak van de mozaiksluier op een en dezelfde lokatie in de veer zitten. De mozaiksluier ontstaat doordat een bepaald gedeelte van de veer kleurloos is gelijk aan de schimmelverdeling. Bij de zilverbruine zit op dezelfde plaats het bruinpheomelanine en het is nu eenmaal onmogelijk om **en** volbruin te zijn **en** tegelijkertijd kleurloos. E.e.a.kunt U ook goed zien bij de overige gepigmenteerde mozaiken, als de vogel te intensief wordt zal de pigmenthoedanigheid scherper afgetekend zijn, maar er gaat gelijk een deel van de sluier verloren. U kunt dit erg goed zien bij de mozaik or.lood agaat. Als we kijken naar de niet mozaiken, dan zien we heel duidelijk dat bij alle vogels in de schimmelverdelingen het schimmelbezit ook heel duidelijk

op de vogel is waar te nemen. Kijken we echter naar de zilverbruine dan zien we geen of nagenoeg geen schimmel meer. Als we dit dan allemaal zien en weten, dan is het lijkt mij toch logisch dat een mozaik or.lood bruin als deze vol bruin is geen sluier kan veronen. Naar mijn mening moet er een keuze gemaakt worden of de vogel moet vol bruin zijn en kan dus geen sluier tonen of de vogel moet een sluier tonen maar kan dan niet volbruin meer zijn. Mijn conclusie is dat wat de standaard over de mozaik or.lood bruin voorschrijft **niet mogelijk** zelfs

Tekst: A.v.Barreveld.
Foto's: W.D.H.Spijker.

niet haalbaar is. Persoonlijk ben ik een verwoed liefhebber van de mozaiken en ook van de bruine en ik heb vogels gekweekt welke echt volbruin waren en een goede mozaik-tekening lieten zien, maar telkens was er weer de opmerking "mist zilversluier". Ook zeer gerenomeerde kwekers uit het westen des lands heb ik dergelijke vogels zien inzenden, prachtig volbruin en een goede teke-

ning doch ook hier weer die zelfde opmerking. Ook deze liefhebbers zien zich voor een onmogelijke opgave gesteld. Gaan we in bovenstaande gevallen trachten de sluier duidelijk zichtbaar in te kweken, hetgeen door meerdere gedaan is, dan staat er het volgende keurseizoen op het keurbriefje te lezen goede tekening, mooie zilversluier maar moet voller bruin zijn. Let wel, ik ben een voorstander van het mee laten tellen van de pigmenthoedanigheden bij de mozaiken, maar dan wel op een wijze die haalbaar is. Verder dient U dit stukje niet te zien als een verwijt aan de heren keurmeesters, immers zij zijn gehouden de standaard na te leven en kunnen natuurlijk niet op eigen houtje andere inzichten of meningen op het keuren toepassen. Wat zij wel kunnen doen is binnen hun kring bekijken of e.e.a.inderdaad aanpassing behoeft. Mogelijk dat niet iedereen het met mij eens is, maar dat is nu juist het mooie van bladen zoals Onze Vogels. We kunnen er in lezen en discussieren en zodoende onze meningen staven of herzien, maar in ieder geval onze kennis mee uitbreiden.

Mozaik or.lood brons

Mozaik bruin opaal

DE BLAUWE EKSTER

Tekst: Cees van Berkel
Foto: Cees Scholtz/Van Os

Ongetwijfeld kent u de in ons land zeer talrijk voorkomende ekster, *Pica pica*. Deze zwart-wit verschijning komt in een 13-tal rassen niet alleen in Europa maar ook in een heel groot deel van Azië en in Noord Amerika voor. De hoofdfiguur van dit artikel, de **Blauwe ekster**, *Cyanopica cyana*, komt qua levenswijze sterk overeen met *Pica pica*. Met hun verspreiding is het wat vreemd gesteld. Komt er een ondersoort voor in Spanje en Portugal (*C.c.cooki*), de nominaatvorm en nog eens een zevental ondersoorten komen voor in Azië, China en Japan. Er zit dus een enorm gebied tussen waar totaal geen blauwe eksters voorkomen en dat, zo zeggen wetenschappers, is vreemd.

De blauwe ekster is 35 cm lang, waarvan ongeveer de helft van de lengte is besteed aan de staart. Het zijn bewoners van bossen en gebieden waar talrijke dichte struiken het landschap een wat wilde aanblik geven. Ze worden echter ook wel gesignaleerd in parken en grote tuinen. Hun voedsel bestaat uit talrijke grote insecten, ongewervelde diertjes, bessen en vruchten. Heel vaak trekken ze in groepen op en zodra de broedtijd aanvangt, blijft de groep bij elkaar. Ze broeden derhalve in elkaars nabijheid. In de vork van een tak, meestal in een conifeer maar ook wel in dichte doornige struiken, wordt van plantewortels, twijgjes en mos een stevig, vrij breed nest gebouwd. De nestkom wordt met zachte grasshalmen en dierenhaar gestoffeerd. Het broedgebied bevindt zich na-

genoeg altijd nabij een waterloop, riviertje of plas. Een legsel bestaat uit 4 tot 7 eieren waarvan de schaakleur geelbruin is met daarop bruinkleurige vlekjes. Alleen de pop broedt en de broedduur bedraagt ongeveer 21 dagen. De man voert de pop en later ook de jongen. Pas uitgekomen jongen hebben een zwarte huid en zijn geheel naakt. Op een leeftijd van 8 dagen wor-

den bruinachtige veertjes zichtbaar en als ze ongeveer 16-18 dagen oud zijn verlaten ze, volledig in de veren, het nest. Ze zijn dan nog wat kleiner van formaat; hebben een kortere staart. Er is nauwelijks enig verschil in de uiterlijke verschijningsvorm tussen man en pop.

Evenals *Pica pica*, maakt ook de Blauwe ekster deel uit van de familie Corvidae, de kraaien. Naast kraaien en eksters behoren daartoe ook de echte gaaien. Het zijn allemaal hoog ontwikkelde, intelligente vogels die zich gemakkelijk aan veranderde omstandigheden weten aan te passen. Ze zijn ook allemaal groot van gestalte en ze hebben voor zangvogels een zware, krachtige en vaak hoekige snavel. Ook beschikken ze over sterke poten zodat ze ook op de grond flink uit de voeten kunnen. Overigens, het zijn zeer goede vliegers. Zijn de kraaien overwegend zwart van kleur, in de familie komen ook zeer kleurrijke soorten voor, vooral de gaaiachtigen die met name de bossen als woon- en verblijfplaats ambiëren. Een van die best mooie soorten is de Vlaamse gaai, u ook niet onbekend.

Terug naar de Blauwe ekster, waarvan nog gezegd kan worden dat ze maar zelden door de vogelliefhebbers worden gehouden. Het zijn slechts enkele liefhebbers die in deze grote vogels geïnteresseerd zijn, die zich daar helemaal op hebben toegelegd en de vogels ook een adequate huisvesting en voeding weten te geven. Zo hoort het ook!

ERVARINGEN MET DE ZWARTE SIJS

Het was ongeveer september 1988, toen ik de kans kreeg om een zestal Zwarte sijen, *Spinus atrata*, te kopen. Deze sijnsoort leeft op grote hoogten in het Andesgebergte, maar voor de rest wist ik weinig van ze af. Ik ging er wel

van uit dat deze vogels in elk geval ook wel oliehoudende zaden zouden eten. Ikschafte de volgende zaadsoorten aan in nagenoeg gelijke hoeveelheden: Kapuzensijmengeling, negerzaad, sesamzaad, wit en zwart slazaad, veldslazaad, chigoreizaad, klaver/weegbreezaad, teunisbloemzaad en een mengsel wildzangzaden. Deze laatste in een hoeveelheid die gelijk stond aan eenderde deel van het totaal. Alles mengde ik door elkaar en de zaden werden heel goed door de vogels opgenomen. Als drinkwater gaf ik ze Spa Blauw, vanwege de zuiverheid daarvan. Om de vogels krachtvoer te leren eten, nam ik s'morgens om ongeveer 7 uur het zaad weg en dat kregen ze pas in de namiddag, om 4 uur, terug. Na zo'n veertien dagen aten ze goed van het krachtvoer hetgeen bestond uit Wovo insectenvoer en tweederde Wovo ei/krachtvoer.

Op elke 100 gram van dit mengsel meng ik nog eens 100 gram hardgekookt ei, wat honing en gekiemd zaad. Eind december 1988 bracht ik tussen bossen brem enkele kanarieneskastjes aan en tot mijn grote verbazing begonnen de vogels daarin direct met de bouw van een nest. Als nestmateriaal gebruikten ze stukjes sisaltouw voor de ruwbouw en het bouwsel werd met paardehaar afgewerkt. Na ongeveer een maand had koppel 1 vier eieren waarvan er drie bevrucht waren en ook uitgekomen zijn. Koppel 2 presteerde hetzelfde, zodat ik zes jonge sijen verkreeg. Levend voer werd door de oudervogels aanvankelijk niet gegeten maar om ze het te leren eten, heb ik buffalowormen en mierenpoppen fijn gemalen en door het krachtvoer gemengd. Alle zes de jonge zwarte sijen zijn voorspoedig opgegroeid en ik heb in 1989 een man en een pop, eigen kweek, ingezonden op onze tentoonstelling, met waar het de punten betreft een goed resultaat. Ik heb overigens wel het gevoel dat als de vogels twee jaar oud zijn, ze dan nog beter zullen scoren, want dan pas zijn ze echt op kleur. Zwarte sijen zijn vogels die absoluut veel aandacht vragen en vooral pas geïmporteerde exemplaren zijn erg kwetsbaar. Desalniettemin, het zijn mooie vogels en de mannen laten bovendien op een welluidende manier van zich horen, mooie zangers dus. Nu ik deze regels aan het papier toevertrouw, het is 6 februari 1990, heb ik de eerste drie jongen al weer uitvliegen en het andere koppel broedt op vijf eieren. U begrijpt dat deze vogels in een binnenruimte zijn gehuisvest. We ga ik straks proberen om met de jonge vogels buiten te kweken.

Tekst: A.Aalten
Foto: A.de Bruin

